

Rechtskundig Weekblad

Vereniging zonder winstgevend doel

Verschijnt elke zondag

Abonnementsprijs : 600 F per jaar

Postcheckrekening nr. 3185.22

Beheer en Redactie : Prof. Mr. Ridder René VICTOR, Justitiestraat 21, Antwerpen

Verdere adviezen van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht in 1966

(Deel II)

§ 22. Getuigschriften

87. Van een Nederlandstalig verzoeker werd door het Nationaal Instituut voor verzekering tegen ziekte en invaliditeit een franstalig aansluitingsattest toegezonden, met dien verstande dat het adres er in het Nederlands op voorkwam.

Dit is in strijd met art. 41 § 1 S.W.T.

V.C.T., Ned. Afd., 13-9-1966, dossier 1669.

88. In strijd met de wet werden tweetalige ontvangstbewijzen voor de betaling van standrecht afgegeven voor het parkeren van auto's op de parking van een gemeente zonder speciale regeling uit het Nederlandse taalgebied, zelfs indien de exploitatie van gezegde parking door een concessionaris gebeurt (art. 1, § 1, 2° en § 2, alsmede art. 14 § 1 S.W.T.).

V.C.T., Ned. Afd., 13-9-1966, dossier 1681.

89. Geadviseerd werd dat het gemeentebestuur van L... (zuiver Vlaamse gemeente) mag weigeren een handtekening op een in het Frans gestelde aanvraag om tewerkstelling van een buitenlands arbeider, uitgaande van een bedrijf te L..., te legaliseren.

Vooreerst mocht aan gezegd bedrijf geen Franstalig formulier worden toegezonden (art. 35, 19, 2e lid en 41 § 2 van de S.W.T.).

De gevraagde legalisatie van handtekening is een verklaring of een attest in de zin van de taalwetgeving. Deze moeten te L... eentalig Nederlands zijn.

V.C.T., Ned. Afdeling, 20-9-1966, dossier 1616.

90. Is in strijd met de wet het afleveren door een gemeente uit de kuststreek van tweetalige kwijtschriften bij het innen van de gebruikstaxe of de in huur genomen bedden (art. 14 § 1 S.W.T.).

V.C.T., Ned. Afd., 8-11-1966, dossier 1715).

§ 23 Gewestelijke Diensten

91. Hierna volgt de vraag van de heer Jorissen d.d. 27-4-1966 en het antwoord van de bevoegde minister naar het taalregime van de rekeningen voor een intercommunale gas- en elektriciteitsmaatschappij :

« Sinds 1965 (en in tegenstelling tot vorige jaren) stuurt de Maatschappij voor Elektriciteitsbedeling Sobragaz-Asverlec, Elsenesteenweg 133, Elsenne, naar de eentalige Nederlandse gemeente Alsemberg, tweetalige rekeningen.

Kan de geachte Minister me laten weten of dit in orde is met de taalwet en zo neen welke maatregelen hij zal treffen om er een einde aan te maken ?

Antwoord : Art. 25, § 1, b. van de wet van 2 augustus 1963 is toepasselijk op gezegde maatschappij. Dit artikel bepaalt dat een gewestelijke dienst, waarvan de werkring gemeenten uit Brussel-hoofdstad, en tevens gemeenten uit het Nederlandse of het Franse taalgebied of uit beide gebieden bestrijkt, onder dezelfde regeling valt als de plaatselijke diensten die in Brussel-hoofdstad gevestigd zijn. Art. 16, § 3, dat in deze regeling voorziet, bepaalt dat iedere plaatselijke dienst uit Brussel-hoofdstad in zijn betrekkingen met de diensten uit het Nederlandse of het Franse taalgebied de taal van dit gebied gebruikt.

Vermits de gemeente Alsemberg deel uitmaakt van het Nederlandse taalgebied dient gezegde maatschappij de Nederlandse taal te gebruiken voor haar betrekkingen met deze gemeente.

De maatschappij voor Elektriciteitsbedeling « Sobragaz-Asverlec » houdt voor zich naar gezegde wettelijke bepalingen te gedragen » ⁽³⁵⁾.

92. De artikelen 18 en 19 van de wet van 2 augustus 1963 op het gebruik van de talen in bestuurszaken, regelen de betrekkingen van de diensten van Brussel-hoofdstad met de particulieren, die dienen te gebeuren in de door dezen gewenste taal.

Een stedelijke en provinciale elektriciteits- en gasmaatschappij — zetel te Brussel-hoofdstad — stuurt naar de aangeslotenen nog steeds *tweetalige* rekeninguittreksels. Deze zijn op naam, dus geïndividualiseerd. Het gaat hier dan ook om betrekkingen met particulieren.

Wil de heer Minister mij mededelen of deze handelwijze strookt met de artikelen 18 en 19 van de wet van 2 augustus 1963.

Antwoord van de Minister van Binnenlandse Zaken : Naar luid van artikel 18 van de wet van 2 augustus

1963 op het gebruik van de talen in bestuurszaken gebruikt iedere plaatselijke dienst van Brussel-hoofdstad in zijn betrekkingen met een particulier de door deze gebruikte taal, voor zover die taal het Nederlands of het Frans is.

Overeenkomstig die bepaling moet een stedelijke (plaatselijke) elektriciteits- en gasmaatschappij uit Brussel-hoofdstad de rekeninguittreksels voor haar aangesloten, naar gelang van het geval, *in het Nederlands of in het Frans stellen*, althans zo de taal der aangesloten haar bekend is.

Diezelfde regel geldt voor een provinciale (gewestelijke) maatschappij waarvan de werkkruis gemeenten uit Brussel-hoofdstad en tevens gemeenten uit het Nederlandse en het Franse taalgebied bestrijkt. Op grond van artikel 25, § 1, van de wet, valt die immers onder dezelfde regeling als de plaatselijke diensten die in Brussel-hoofdstad gevestigd zijn ⁽³⁶⁾.

92bis. Een inwoner van de gemeente Alsemberg diende klacht in tegen het toezenden door de maatschappij « Electrogaz » van tweetalige rekeningen.

Ziehier de overwegingen en het advies van de V.C.T. De Nederlandse Afdeling,

Gelet op het verzoek op 26 april 1966 ingediend (dossier n° 1620) waarbij het gemeentebestuur van Alsemberg een klacht verzendt van een inwoner van deze gemeente aan wie door de Maatschappij « Electrogaz » te Elsene, tweetalige rekeningen werden gestuurd ;

Gelet op artikelen 60, § 1 en 61, §§ 5 en 6 van de op 18 juli 1966 samengevatte wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken ;

Overwegende dat de kwestieuze rekeningen, in verband met de levering van electriciteit, wijzen op een betrekking tussen een dienst en een particulier in de zin van de evenvermelde samengevatte wetten en wel op een betrekking van schuldeiser tot schuldenaar (vgl. advies n° A en B van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht - Voltallige vergadering dd. 21 april 1966, advies n° 853 van de V.C.T. - Nederlandse Afdeling dd. 19 november 1963 en advies n° 709 dd. 11.1.1966) ;

Overwegende dat de levering van electriciteit, categorie A, een zaak is van gemeentelijk belang (decreet van 16-24 augustus 1790, art. 3 1° van wet van 10 maart 1925, artikel 8), waarvoor de gemeenten zich mogen verenigen ;

Overwegende dan ook dat de intercommunale vereniging, die een concessie van de gemeente heeft gekregen, een openbare dienst behartigt en dus een dienst is in de zin van artikel 1, § 2 van de samengevatte wetten ;

Overwegende dat wat de intercommunale verenigingen betreft, deze een eigen rechtspersoonlijkheid bezitten (vgl. artikel 4 van de wet van 1 maart 1922 ; Buttgenbach, Manuel de droit administratif n° 227 ; E. Boon in Tijdschrift voor Bestuurswetenschappen, Status en Rechtsvorm van de Intercommunale en Supracommunale Nutsbedrijven, 1961, p. 207) ;

Overwegende dat krachtens artikel 1 van de wet van 1 maart 1922, gewijzigd bij de wet van 18 mei 1929, de besluitwet van 16 augustus 1936 en het koninklijk besluit van 31 maart 1936, de deelneming van particulieren en van maatschappijen aan de intercommunale verenigingen door de Koning kan worden toegelaten ;

Overwegende dat de verhouding van de intercommunale vereniging tot de particulieren bij contract is geregeld ;

Overwegende dat wanneer een private vennootschap als beheersmaatschappij voor een intercommunale vereniging optreedt, zij belast is met een taak die de grenzen van een privaat bedrijf te buiten gaat en die de openbare macht haar heeft toevertrouwd in het belang

van het algemeen ; dat die private maatschappij dan ook een dienst is als bedoeld in artikel 1, § 2 van de bovenvermelde samengevatte wetten ;

Overwegende dat uit de mededelingen is gebleken dat « Electrogaz » optreedt als beheersmaatschappij voor vier intercommunale verenigingen waaronder « Asverlec » die bij het huidige verzoek is betrokken ; dat zij optreedt voor de gemeenten behorende tot sector I van « Asverlec » ;

Overwegende dat zo « Electrogaz » een dienst is in de zin van de bovenvermelde samengevatte wetten, zulks voortvloeit uit de opdracht die zij van « Asverlec » heeft ontvangen ;

Overwegende dat de opdracht welke door « Asverlec » aan « Electrogaz » is gegeven territoriaal niet verder kan reiken dan het ambtsgebied van « Asverlec » zelf en zulks voor de sector die haar is toebedeeld ; dat inderdaad « Electrogaz » niet door een overheidsbissling als entiteit is in het leven geroepen doch zijn karakter van dienst in de zin van de bovenvermelde samengevatte wetten enkel aan het beheerscontract ontleent ;

Overwegende dat « Electrogaz » waar deze vennootschap optreedt voor de intercommunale vereniging « Asverlec » hetzelfde ambtsgebied bestrijkt ;

Overwegende dat de werkkruis van de intercommunale « Asverlec » gemeenten uit Brussel-Hoofdstad en gemeenten uit het Nederlandse en het Franse taalgebied bestrijkt ; dat zulks voor « Electrogaz » binnen de opdracht door « Asverlec » gegeven ook het geval is en deze dus een dienst is vallende onder artikel 35 van de samengevatte wetten ;

Overwegende dat het betwiste stuk een betrekking is tussen een gewestelijke dienst, bedoeld bij artikel 35 van de bovenvermeld samengevatte wetten, en een particulier ;

Overwegende dat de diensten, bedoeld bij evenvermeld artikel 35, onder dezelfde regeling vallen als de plaatselijke diensten die in Brussel-Hoofdstad gevestigd zijn ;

Overwegende dat naar luid van artikel 19 iedere plaatselijke dienst van Brussel-Hoofdstad in zijn betrekkingen met een particulier de door deze gebruikte taal bezigt voor zover die taal het Nederlands of het Frans is ;

Overwegende dat dan ook de tweetalige rekeningen in strijd zijn met de wet ;

Om deze redenen besluit te adviseren aan het gemeentebestuur van Alsemberg :

Artikel 1. - De rekeningen voor levering van electriciteit door « Electrogaz » aan particulieren binnen het ambtsgebied van « Asverlec » (Sector I) gezonden, moeten eentalig in het Nederlands of eentalig in het Frans gesteld zijn en aan de particulier gezonden worden in de taal zijner keuze met dien verstande dat voor eentalige gemeenten er een vermoeden juris tantum is dat de taal van de gemeente ook die is van de particulier... »

V.C.T., Ned. Afd., 25-10-1966, dossier 1620.

§ 24. Koopvaardij.

93. « De Nederlandse Afdeling,

Gelet op het verzoek op 24 december 1965 ingediend waarbij het feit wordt aangeklaagd dat de logboeken (dek) door rederijen met exploitatiezetel in het Nederlandse taalgebied nog in het Frans worden gesteld te weten door de « C... », de « A... » en de « B... » en dat deze logboeken nog steeds geparafeerd en gevisceerd worden door de rechtbank van Koophandel te Antwerpen ;

Gelet op de artikelen 53, § 1 en 54, §§ 5 en 6 van de wet van 2 augustus 1963 op het gebruik van de talen in bestuurszaken ;

Overwegende dat het logboek een bescheid is dat voorgeschreven is door de wetten en reglementen en namelijk bij de artikelen 61 en 78 van het Wetboek van Koophandel Boek II, Hoofdstuk II; dat het logboek dus krachtens artikel 41 van de wet van 2 augustus 1963 moet gesteld worden in de taal van de exploitatiezetel;

Overwegende dat het zeeschip als verlengstuk van de thuishaven moet worden beschouwd en dat de aan boord van Belgische zeeschepen op te maken bescheiden, welke door de wetten en reglementen zijn voorgeschreven dus moeten gesteld worden in de taal welke die is van de thuishaven (Vgl. Advies nr 792 van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht - Nederlandse Afdeling dd. 15.6.1965⁽³⁷⁾ en advies n° 1061 van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht - Plenaire Vergadering dd. 9-9-1965);⁽³⁸⁾

Overwegende dan ook dat de logboeken opgemaakt aan boord van Belgische zeeschepen, waarvan de thuishaven in het Nederlandse taalgebied gevestigd is, in het Nederlands moeten zijn gesteld;

Overwegende dat overeenkomstig artikel 61 van Boek II, Titel II, van het Wetboek van Koophandel het logboek door een rechter van de rechtbank van Koophandel moet gekwoteerd en geparafeerd worden en dat op grond van artikel 78 van hetzelfde Wetboek, zelfde boek en titel, het logboek ook moet gevisieerd worden door dezelfde autoriteit;

Overwegende dat het kwoteren, paraferen en viseren van het logboek een administratieve handeling is van de rechterlijke macht en dus valt onder de toepassing van artikel 1, § 1, 4°, van de wet van 2 augustus 1963 (Vgl. Fredericq, *Traité de droit Commercial*, T. 1er, n° 293);

Overwegende dat overeenkomstig bovenvermeld artikel 78 het viseren van het logboek binnen vierentwintig uren na de aankomst van het schip moet geschieden en dat het neerleggen binnen vierentwintig uren door de kapitein van het schip, van openbare orde is (Cass. 16-6-1898 - Pas. p. 235);

Overwegende dat de rechters van de rechtbank van koophandel zouden kunnen weigeren een met de wet van 2 augustus 1963 in strijd opgemaakt stuk te viseren indien dit krachtens deze wet nietig is; dat evenwel de nietigheid enkel geldt voor de administratieve handelingen en verordeningen en niet voor de akten en bescheiden welke vallen onder de toepassing van artikel 41 van de wet van 2 augustus 1963; dat voor de akten en bescheiden welke in strijd met artikel 41 werden gesteld, krachtens artikel 52 van de wet van 2 augustus 1963 enkel een vervanging van de akten en bescheiden kan worden gevraagd door akten en bescheiden die naar de vorm regelmatig zijn en dat die vervanging uitwerking heeft op de datum van het vervangen bescheid;

Overwegende dat de rechters bij de rechtbank van koophandel een rechtsinstantie zijn die krachtens artikel 52 van de wet van 2 augustus 1963 een verzoekschrift om vertaling door een beëdigde vertaler bij de vrederechter kunnen indienen;

Om deze redenen besluit te adviseren:

Art. 1. - Het logboek opgemaakt aan boord van Belgische zeeschepen met thuishaven in het Nederlandse taalgebied moet in het Nederlands zijn gesteld.

Art. 2. - De rechters van de rechtbanken van koophandel aan wie de logboeken voor visering worden voorgelegd, zijn als rechtsinstantie krachtens artikel 52 van de wet van 2 augustus 1963 bevoegd de vertaling door een beëdigde vertaler aan de vrederechter te vragen voor

de stukken die naar de vorm niet conform zijn met de wet van 2 augustus 1963 bijaldien zij niet op initiatief zelf van de rederijen werden vervangen.

V.C.T., Ned. Afd., dossier 1499.

94. « Gelet op het verzoek van 3 maart 1966 ingediend (dossier n° 1582), waarbij het feit wordt aangeklaagd dat : 1° het verbruikboek machinekamer ; 2° beweging stroomleveraars machinekamer ; 3° beweging koelkamers voor lading ; 4° bon voor bestellen van verbruiksgoederen ; 5° gewoon briefpapier voor persoonlijk gebruik ; 6° dagelijkse spijskaart ; 7° onderrichtingen voor bemanningsleden (in verband met het dragen van het uniform) in het Frans zijn gesteld door de N.V. te Antwerpen en N.V. te Antwerpen.

Gelet op de artikelen 53, § 1, en 54, §§ 5 en 6 van de wet van 2 augustus 1963 op het gebruik van de talen in bestuurszaken ;

Overwegende dat de N.V. en N.V., krachtens artikel 3 van Boek 1, titel 1 van het wetboek van koophandel, handelsdaden stellen en dus bedrijven zijn in de zin van artikel 41 van de wet van 2 augustus 1963 met exploitatiezetel in een gemeente zonder speciale regeling uit het Nederlandse taalgebied ;

Overwegende voorts dat volgens het advies n° 792 van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht - Nederlandse Afdeling dd. 15 juni 1965 en advies n° 1061⁽³⁹⁾ van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht - Plenaire Vergadering dd. 9 september 1965⁽⁴⁰⁾, de documenten voorgeschreven bij de wetten en reglementen, welke op zee worden opgemaakt aan boord van Belgische zeeschepen met thuishaven te Antwerpen, in het Nederlands dienen te zijn gesteld doordat het zeeschip als verlengstuk van de thuishaven moet worden beschouwd ;

Overwegende dat : 1°) het verbruikboek machinekamer ; 2°) de beweging stroomleveraars machinekamer ; 3°) de beweging koelkamers voor lading ; stukken zijn welke zijn voorgeschreven bij een reglement ;

Overwegende dat inderdaad bij artikel 148, 1, van het koninklijk besluit van 12 december 1957 houdende zeevaartinspectiereglement « de kapitein verplicht is onder zijn toezicht een machinedagboek door de officier hoofdwerktuigkundige te laten houden en bewaren. Dit boek wordt door de zeevaartinspectiedienst genummerd en geparafeerd. De kapitein is verplicht het machineboek dagelijks voor gezien af te tekenen » ; dat verder volgens artikel 148, 3, van hetzelfde reglement « de kapitein verplicht is zorg te dragen dat door de wachtdoende stuurman en de wachtdoende officier werktuigkundige, nauwkeurig schriftelijk worden bijgehouden alle aanduidingen nodig om het scheeps- of het machinedagboek te kunnen invullen » ;

Overwegende dat de evenvermelde stukken dan ook bij een reglement voorgeschreven stukken zijn en dat zelfs zo zij de verantwoordelijkheid binden van de kapitein tegenover de zeevaartinspectie, zij toch moeten beschouwd worden als documenten welke verplicht zijn opgelegd aan een bedrijf in de zin van artikel 41 van de wet van 2 augustus 1963 ;

Overwegende dat de onderrichtingen voor bemanningsleden bescheiden zijn die bestemd zijn voor het personeel en dus door een bedrijf in de zin van artikel 41 van de wet van 2 augustus 1963 dat zijn exploitatiezetel te Antwerpen heeft, in het Nederlands moet zijn gesteld ; dat evenwel een vertaling in een of meer talen aan die onderrichtingen mag worden toegevoegd zo de samenstelling van het personeel zulks rechtvaardigt ;

Overwegende dat van de aangeklaagde onderrichtingen onder 7° deze die gericht is tot de kapiteins in verband

met het uniform (circ. F 01 11 dd. 17 december 1965) eentalig Frans is; dat de onderrichting gericht tot alle personeelsleden in verband met het uniform in het Nederlands en het Frans is gesteld (circulaire dd. 1 januari 1966);

Overwegende dat waar laatstgenoemde onderrichting, gelet op de samenstelling van het personeel bij de kwestieuze rederijen, conform de wet is, de eerstgenoemde onderrichting, daarentegen in strijd is met de wet;

Overwegende dan ook dat ter zake dient toepassing gemaakt van artikel 52 van de wet van 2 augustus 1963 hetwelk bepaalt dat wanneer wordt vastgesteld dat de handelingen of bescheiden, die naar de vorm in strijd met de beschikkingen van artikel 41 werden opgesteld, zij, hetzij uit eigen beweging, hetzij op aanmaning van de bevoegde dienst, overheid of rechtsinstantie, door de betrokken private nijverheids-, handels- of financiebedrijven door bescheiden of handelingen die naar de vorm regelmatig zijn vervangen moeten worden;

Overwegende dat, mocht binnen een maand aan deze aanmaning geen gevolg worden gegeven, door de hogervernoemde overheidsdienst of rechtsinstantie alsmede door iedere belanghebbende een verzoekschrift ingediend kan worden bij de vrederechter die beveelt dat aan deze handelingen en bescheiden een vertaling zou worden toegevoegd, opgesteld door een door hem aan te duiden beëdigde vertaler en dit op kosten van het betrokken bedrijf; dat die vervanging uitwerking heeft op de datum van het vervangen bescheid;

Overwegende dat aan de zeevaartinspectie, dient gevraagd te worden de N.V. en N.V. aan te manen de eerste drie stukken te vervangen door bescheiden die naar de vorm regelmatig zijn;

Overwegende dat de N.V. en N.V. door de Vaste Commissie voor Taaltoezicht - Nederlandse Afdeling - aangemaand worden de onderrichtingen bestemd voor de kapiteins in verband met het uniform dd. 17 december 1965 te stellen in het Nederlands waaraan een vertaling in een of meer talen kan worden toegevoegd zo de samenstelling van de bemanning zulks wettigt;

Overwegende dat, wat de stukken vermeld onder 4, 5 en 6 van het verzoek betreft, deze niet vallen onder de toepassing van de wet van 2 augustus 1963 op het gebruik van de talen in bestuurszaken; dat dus ten deze het verzoek ongegrond is;

Om deze redenen besluit te adviseren:

Artikel 1. - De navolgende bescheiden: 1°) het gebruikboek machinekamer; 2°) beweging stroomleveraars machinekamer; 3°) beweging koelkamers voor lading, zijn stukken die vallen onder de toepassing van artikel 41 van de wet van 2 augustus 1963. Zij moeten dus aan boord van zeeschepen behorende aan de N.V. en N.V., met exploitatiezetel te Antwerpen, in het Nederlands zijn gesteld. Het verzoek wat die drie bescheiden betreft, is dan ook gegrond.

Aan de zeevaartinspectie wordt gevraagd de N.V. en N.V., aan te manen de bescheiden die onder verantwoordelijkheid van de kapitein worden ingevuld, binnen een maand te vervangen door bescheiden die naar de vorm regelmatig zijn;

Artikel 2. - De bovenvermelde onderrichting voor de kapiteins dd. 17 december 1965 is een bescheid bestemd voor het personeel. Het moet door de N.V. en N.V. met exploitatiezetel te Antwerpen in het Nederlands zijn gesteld. Wat dit punt betreft, is het kwestieus verzoek gegrond.

De N.V. en N.V. worden aangemaand de kwestieuze onderrichting binnen een maand te vervangen door een bescheid dat naar de vorm regelmatig is.

Artikel 3. - Het verzoek in verband met de bon voor het bestellen van verbruiksgoederen, de dagelijkse spijkskaart en het gewoon briefpapier voor persoonlijk gebruik, is ongegrond. Kwestieuze bescheiden zijn niet bedoeld bij artikel 41 van de wet van 2 augustus 1963. » V.C.T., Ned. Afd., 17-5-1966, dossier 1582.

95. « *Gelet* op het verzoek op 19 augustus 1966 ingediend (dossier n° 1734), waarbij gevraagd wordt of een vertaling gevoegd bij een in het Nederlands gesteld logboek, hetwelk bestemd is voor Belgische zeeschepen met thuishaven in het Nederlandse taalgebied, al dan niet conform de wet van 2 augustus 1963 is;

Gelet op de artikelen 60, § 1 en 61, § 5 van de op 18 juli 1966 samengevatte wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken;

Overwegende dat het logboek een bescheid is dat voorgeschreven is door de wetten en reglementen en namelijk bij de artikelen 61 en 78 van het Wetboek van Koophandel, Boek II, Hoofdstuk II; dat het logboek dus krachtens artikel 41 van de wet van 2 augustus 1963 moet gesteld worden in de taal van de exploitatiezetel;

Overwegende dat het zeeschip als verlengstuk van de thuishaven moet worden beschouwd en dat de aan boord van Belgische zeeschepen op te maken bescheiden, welke door de wetten en reglementen zijn voorgeschreven dus moeten gesteld worden in de taal welke die is van de thuishaven (vgl. advies n° 792 van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht - Nederlandse Afdeling dd. 15-6-1965 ⁽⁴¹⁾ en advies n° 1061 van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht - Plenaire Vergadering dd. 9-9-1965 ⁽⁴²⁾);

Overwegende dan ook dat de logboeken opgemaakt aan boord van Belgische zeeschepen, waarvan de thuishaven in het Nederlands taalgebied gevestigd is, in het Nederlands moeten zijn gesteld;

Overwegende dat overeenkomstig artikel 61 van Boek II, Titel II, van het Wetboek van Koophandel het logboek door een rechter van de rechtbank van Koophandel moet gekwoteerd en geparafeerd worden en dat op grond van artikel 78 van hetzelfde wetboek, zelfde boek en titel, het logboek ook moet gevisieerd worden door dezelfde autoriteit;

Overwegende dat het kwoteren, paraferen en viseren van het logboek een administratieve handeling is van de rechterlijke macht en dus valt onder de toepassing van artikel 1, § 1, 4°, van de wet van 2 augustus 1963 (vgl. Fredericq, *Traité de Droit Commercial*, T. 1er, n° 293);

Overwegende dat overeenkomstig bovenvermeld artikel 78 het viseren van het logboek binnen vierentwintig uren na de aankomst van het schip moet geschieden en dat het neerleggen binnen vierentwintig uren door de kapitein van het schip, van openbare orde is (Cass. 16-6-1898 - Pas. p. 235);

Overwegende dat volgens advies n° 1499 van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht, Nederlandse Afdeling, dd. 26 april 1966 het logboek opgemaakt aan boord van Belgische zeeschepen met thuishaven in het Nederlandse taalgebied, in het Nederlands moet zijn gesteld (vgl. advies n° 792 van de V.C.T., Nederlandse Afdeling, dd. 15-6-1965 - *Rechtskundig Weekblad* 1965-'66, kol. 836-37, n° 13);

Overwegende dat wat de bij de wetten en reglementen aan de private nijverheids-, handels- of financiebedrijven opgelegde akten en bescheiden betreft, de akten en bescheiden die aan de overheidsinstanties moeten worden voorgelegd, uitsluitend in de taal van het gebied waar de exploitatiezetel van evenvermelde bedrijven gevestigd is, moeten zijn gesteld en dat vertalingen enkel voor private doeleinden geoorloofd zijn;

Om deze redenen besluit te adviseren:

Artikel 1. — De logboeken waarvan sprake in het verzoekschrift dienen uitsluitend in het Nederlands aan de overheidsinstanties te worden voorgelegd. Vertalingen zijn enkel voor private doeleinden geoorloofd. »
V.C.T., Ned., Afd., 27 september 1966, dossier 1734.

§ 25. Leger.

96. De V.C.T. verklaarde zich onbevoegd om uitspraak te doen over een klacht naar aanleiding van het feit dat een lid van de militaire politie (M. P.) te Brussel uitsluitend in het Nederlands opmerkingen maakte aan particulieren die zich in het Frans uitdrukten (art. 1, § 1, 1°, W. 2-8-1963).

V.C.T., 28-12-1965, dossier 1328.

§ 26. N.M.B.S.

97. De tabel met vertrekuren der treinen en het bericht aan de reizigers omtrent de geldigheidsduur van reisbiljetten, moeten in het station van de N.M.B.S. in een zuiver Vlaamse gemeente uitsluitend in het Nederlands gesteld zijn (art. 11, § 1 en 40, 1° lid, S.W.T.).

V.C.T., Ned. Afd., 13-9-1966, dossier 1663.

98. Nogmaals werd het feit aangeklaagd dat in het station van de N.M.B.S. in een zuiver Vlaamse gemeente tweetalige borden zijn aangebracht⁽⁴³⁾. Zulks werd dan ook in strijd geacht met de artikelen 36, § 1, 34, § 1 en 11, § 1, S.W.T.

V.C.T., Ned. Afd., 13-9-1966, dossier 1676.

99. Klacht werd ingediend tegen het aanbrengen van tweetalige borden aan overwegen te Velaines en Jambes met volgende opschriften: « Let op! - Steek niet over zonder in de twee richtingen uit te kijken; een trein kan er een andere verbergen ».

Vermits zij aangebracht werden door een gewestelijke dienst bedoeld bij art. 23, § 1, moesten deze borden ééntalig zijn.

V.C.T., Franse Afd., 30-9-1965, dossier 1252.

100. Klacht werd ingediend omdat :

a) aan de ingang van het autobusstation, Vooruitgangstraat, te Brussel, een opschrift « Ingang » voorkwam dat uitsluitend in het Nederlands gesteld was;

b) in het Centraal Station te Brussel zich een ééntalig Nederlands opschrift « Luchthaven » bevond.

Deze berichten en mededelingen, die door plaatselijke diensten waren aangebracht, dienden inderdaad in het Nederlands en in het Frans te zijn gesteld (art. 17, 1° lid, W. 2-8-1963).

V.C.T., 12-5-1966, dossier 1220.

§ 27. Posterijen.

101. Zijn in strijd met art. 10 en 12, W. 2-8-1963 : de tweetalige teksten op de kleeftandjes « woont niet meer op het aangeduide adres sinds meer dan een jaar » en « vertrokken zonder adres op te geven » alsmede de tweetalige stempel « terug aan afzender » aangebracht door postkantoren, plaatselijke diensten, uit het Franse taalgebied, op briefwisseling uitgaande van particulieren uit dit laatste gebied.

V.C.T., Franse Afd., 8-2-1966, dossier 1483 en 28-6-1966, dossiers 1576 en 1623.

10. 1) Is in strijd met art. 11, § 1, W. 2-8-1963, het eentalig bericht « brieven » op een postbus in een gemeente zonder speciale regeling uit het Franse taalgebied, zelfs indien het Franse opschrift verdween door beschadiging.

2) Een tweetalig opschrift ware immers evenzeer terzake onwettig.

V.C.T., Franse Afd., 18-5-1966, dossier 1588 en 1593 (voor 2°).

103. *Vraag* : Verscheidene poststukken voor Wallonië met Nederlands adres, zoals : Grondwetlaan, Luik ; 11 Novemberstraat, Bergen, enz., werden eenvoudig teruggestuurd met vermelding : « Inconnu », « En français, s.v.p. ».

Mag ik aan de heer Minister-Staatssecretaris vragen of dit in overeenstemming is met de richtlijnen van het Postbestuur en zo ja, of een Vlaams postkantoor wederkerig hetzelfde mag doen ?

Antwoord : Overeenkomstig artikel 11, § 1, van de wet van 2 augustus 1963 op het gebruik der talen in bestuurszaken stellen de plaatselijke diensten, gevestigd in eentalige gebieden, de berichten en mededelingen voor het publiek uitsluitend in de taal van hun gebied. Straatnaambordjes zijn berichten voor het publiek.

De Vaste Commissie voor taaltoezicht hieromtrent geraadpleegd heeft, overwegende dat er in gemeenten zonder speciale regeling gevestigd in een eentalig gebied, geen officiële vertalingen van straatnamen bestaan, op 11 mei 1965, het volgend advies uitgebracht :

« De Postdiensten kunnen de correspondentie, waarop voor gemeenten zonder speciale regeling uit het Nederlandse taalgebied, de straatnamen in een andere taal dan het Nederlands zijn vermeld, ten aanzien van de wet van 2 augustus 1963 als onvoldoende geadresseerd beschouwen. »

Hetzelfde geldt natuurlijk, in omgekeerde zin voor de gemeenten zonder speciale regeling uit het Franse taalgebied.

Door de aard van zijn functie is het Bestuur der Posterijen echter gehouden alles in het werk te stellen om de briefwisseling, in welke taal ook het adres is gesteld, aan de geadresseerde te bezorgen.

Om het aantal gevallen waarin een vrije vertaling van de officiële straatnaam oorzaak zou kunnen zijn van vertraging in de uitreiking of zelfs van onbestelbaarheid zoveel mogelijk te doen afnemen, en om terzelfdertijd te komen tot een vereenvoudiging van de taak van het personeel in de eentalige gemeenten, werd onlangs voorgeschreven dat hetzij vóór de uitreiking, hetzij vóór de terugzending of rebutering op de voorzijde van elke zending welks adres een klaarblijkelijk vertaalde straatnaam voorkomt, een kleeftandje met de volgende tekst zal moeten aangebracht worden :

«De straatnaam is onjuist. Zulks kan de uitreiking vertragen of zelfs onmogelijk maken.

» Gelief uw correspondent te verzoeken enkel de officiële naam van uw straat te gebruiken. »

Wanneer het hoofdbestanddeel van de straatnaam een eigenaam is, bestaat er geen enkele reden om het in een andere taal gestelde adres als onjuist te beschouwen. Het kleeftbandje zal in die gevallen dan ook niet aangebracht worden.

Anderzijds, heeft het Bestuur der Posterijen, door bemiddeling van zijn dienst Public Relations niets onverlet gelaten om op taalgebied, tot een degelijke adressering van de brievenpost te komen. Bovendien met voornoemd kleeftbandje heeft het Bestuur der Posterijen ook nog bij wege van zijn publikaties en van persberichten de aandacht van het publiek op deze kwestie gevestigd. Binnenkort zal tot datzelfde doel een slogan op de briefwisseling worden aangebracht bij de afstempeling in de sorteercentra.

Het personeel werd bovendien aangezet verder blijf te geven van initiatief en speurzin om de zendingen met onvolledig of onleesbaar adres en zelfs met zeer vaag adres, aan de man te brengen ⁽⁴⁴⁾.

Zie nog in dezelfde zin de vraag van de heer Goemans, dd. 9-9-1966 en het antwoord van de Minister-Staatssecretaris voor Posterijen, Telegrafie en Telefonie in Bull. V. en A., n° 36, van 4 oktober 1966, blz. 1690 (Kamer, 1965-1966).

104. A. Het bericht van adresverandering moet gesteld zijn :

1° Uitsluitend in het Nederlands, respectievelijk uitsluitend in het Frans, zo het uitgereikt wordt door een postkantoor gevestigd in het Nederlands of het Frans taalgebied (artt. 29 en 11, W. 2-8-1963) ;

2° Uitsluitend in de taal van het gebied wanneer het wordt uitgereikt door een postkantoor gevestigd in een gemeente bedoeld bij art. 4, § 1, W. 8-11-1962 ⁽⁴⁵⁾.

3° In het Nederlands en in het Frans, met voorrang van het Nederlands, zo het uitgereikt wordt door een postkantoor gevestigd in een gemeente bedoeld bij art. 7, § 1, W. 2-8-1963 ;

4° In het Nederlands en in het Frans zo het uitgereikt wordt door een postkantoor gevestigd in een gemeente van Brussel-Hoofdstad (artt. 29 en 17, W. 2-8-1963) ;

5° In het Duits en in het Frans zo het uitgereikt wordt door een postkantoor gevestigd in een gemeente van het Duitse taalgebied.

B. Gezegd bericht is een formulier bestemd voor het publiek in de zin van de wetgeving op het gebruik van de talen in bestuurszaken ;

C. Bij dit advies werd er steeds van uitgegaan dat postkantoren plaatselijke diensten zijn (cfr. advies van de Raad van State, Kamer, 1961-1962, Parl. Bescheid. 331, n° 1, blz. 12).

V.C.T., 23-6-1966, dossier 1509/B.

105. Klacht werd ingediend tegen het feit dat de mededelingen en uittreksels uit rekeningen door het Bestuur der Postchecks aan Duitstalige titularissen van postrekeningen in de Franse taal werden toegestuurd.

Daaromtrent verstrekke de V.C.T. volgend advies :

De Vaste Commissie voor Taaltoezicht,

« *Overwegende* dat de feiten werden toegegeven door het Postcheckbestuur ;

Overwegende dat het Postcheckbestuur deel uitmaakt van het Bestuur der Posterijen, zijnde zelf een afdeling van het Ministerie van P.T.T. ; dat het dus een centrale dienst is ;

Overwegende dat de mededelingen en rekeninguittreksels aan een particulier gestuurd door het Postcheckbestuur, gerekend dienen te worden onder de betrekkingen van een centrale dienst met een particulier ; dat ter zake dus artikel 30 van de wet van 2 augustus 1963 van toepassing is ;

Overwegende dat luidens artikel 30, § 1, van de wet van 2 augustus 1963 de centrale diensten voor hun betrekkingen met de particulieren gebruik maken van die van de drie talen waarvan de betrokkenen zich hebben bediend ;

Overwegende dat voor de toezending van de mededelingen en rekeninguittreksels door een centrale dienst aan een particulier, de keuze van de taal bijv. kan blijken uit de taal gebruikt bij de aanvraag tot het openen van een rekening, die hetzij rechtstreeks tot het postcheckbestuur, hetzij door bemiddeling van een postkantoor tot het postcheckbestuur wordt gericht ; dat onder de huidige taalwetgeving zowel voor een rechtstreekse aanvraag als voor een aanvraag door bemiddeling van een postkantoor in het Duitse taalgebied, Duitstalige formulieren ter beschikking moeten zijn aan de hand waarvan de aanvragende particulier te kennen kan geven dat hij het Duits wenst te zien gebruiken ;

Overwegende dat de mogelijkheid om de keuze van de taal te herzien moet opengelaten worden vooral dan in casu omdat de wet van 2 augustus 1963 taalrechten aan de Duitstaligen o.m. ten opzichte van de centrale diensten heeft toegekend die niet in de wet van 28 juni 1932 opgenomen waren ;

Om deze redenen besluit te adviseren :

Artikel 1. — Voor de mededelingen en uittreksels in verband met postrekeningen die aan particulieren worden gestuurd, moet door het Postcheckbestuur de taal worden gebruikt waarvan de betrokkenen zich hebben bediend. De keuze van de taal kan o.m. blijken uit de taal gebruikt bij de aanvraag tot het openen van de postrekening. »

V.C.T., 24-2-1966, dossier 1326.

106. Klacht werd ingediend omdat het Bestuur der Postchecks aan een particulier, die regelmatig het Nederlands gebruikt in zijn betrekkingen met gezegde dienst, een aangetekend schrijven stuurde dat een in het Frans gestelde brief en formulieren bevatte, terwijl tevens het briefhoofd van de omslag eveneens uitsluitend in het Frans gesteld was.

Al deze documenten moesten in casu uitsluitend in het Nederlands gesteld zijn (art. 30, § 1 en 29, § 2, W. 2-8-1963).

V.C.T., 12-5-1966, dossier 1439.

107. Is in strijd met de wet het toezenden door het Bestuur van de Postchecks van een Franstalig rekeninguittreksel aan een Nederlandstalige titularis van een postrekening (art. 41, § 1 van de op 18 juli 1966 samengevatte wetten).

V.C.T., Ned. Afd., 20-9-1966, dossier 1600.

§ 28. Taalkennis en examens

108. Onverminderd de toepassing van art. 50, S.W.T., moet de gemeente St.-S. . . W. . . aan de aan te wijzen urbanist, die geen deel uitmaakt van het eigenlijke gemeentepersoneel, doch als zelfstandige met de gemeente een contract afsluit, geen examen over de kennis van de taal van het gebied opleggen.

V.C.T., Ned. Afd., 8-11-1966, dossier 1668.

109. Aan de Minister van Sociale Voorzorg werd advies gegeven omtrent de taalkennis vereist van het personeel, te werk gesteld in de buitendiensten van de Sociale Inspectie van zijn departement.

V.C.T., 9-6-1966, dossier 1409.

110. Aan de Minister van Tewerkstelling en Arbeid werd advies gegeven over een aantal vragen die verband houden met de taalkennis van het personeel van het gewestelijk bureau Brussel van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening.

V.C.T., 6-10-1966, dossier 1308.

111. Door een C.O.O. van een zuiver Nederlandstalige gemeente werd gevraagd of de kennis van twee vreemde talen mag worden opgelegd bij het aanwerven van een museumgids en een museumbewaker.

Op grond van haar vroegere rechtspraak⁽⁴⁶⁾ achtte de V.C.T. het opleggen van de kennis van andere talen dan het Nederlands in dit geval in strijd met de wet.

V.C.T., Ned. Afd., 11-10-1966, dossier 1544.

§ 29. Uitvoeringsbesluiten.

112. In het Belgisch Staatsblad van 2 augustus 1966, drie jaar na het afkondigen van de wet van 2 augustus 1963, werd het Koninklijk Besluit van 18 juli 1966 gepubliceerd: het bevat de coördinatie van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, coördinatie waar-toe de Koning gemachtigd was door art. 57 van de voormelde wet.

Uit de aantekeningen ter verantwoording, lichten we hierna enkele citaten van meer algemene aard.

Het is met inachtneming van deze wetsbepaling dat de tekst van de gecoördineerde wetten, die gevoegd is bij het koninklijk besluit, werd voorbereid.

Doordien de wet de Koning ertoe machtigt de vorm van de samen te vatten teksten te wijzigen om hun overeenstemming te verzekeren en de eenheid in de terminologie te vrijwaren, is het ongetwijfeld geoorloofd genoeg van de vorm van de bestaande teksten af te wijken om een degelijke coördinatie, die volkomen beantwoordt aan de bedoeling van de wetgever, tot stand te brengen. Aldus is het mogelijk storende materiële vergissingen, weglatingen en verschrijvingen, die in de te coördineren teksten hier en daar voorkomen, te herstellen, van het ogenblik af, wel te verstaan, dat daardoor, die teksten niet ten gronde gewijzigd worden.

Ofschoon er voor elk artikel van de gecoördineerde teksten een voetnota wordt aangebracht waarin verwezen wordt naar de oorspronkelijke tekst, zodat deze zonder veel moeite kan teruggevonden worden, is het nochtans dienstig gebleken sommige aanpassingen en nieuwe in-delingen te verantwoorden.

113. Op 9 september 1966 heeft de Minister van Binnenlandse Zaken een ontwerp van uitvoeringsbesluit voor

advies aan de V.C.T. overgemaakt, besluit dat de toepassing op het oog heeft van artikel 32, § 3, W. 2-8-1963. Het beoogt de verschillende graden, die een trap van de hiërarchie uitmaken, vast te stellen.

De V.C.T. heeft haar advies uitgebracht op 15 september 1966 (dossier 514/6).

Te onderstrepen valt hier dat reeds op 24 december 1964, de V.C.T. nopens dezelfde materie een advies had uitgebracht. De voorgelegde tekst was echter toen slechts een ontwerp van omzendbrief⁽⁴⁷⁾.

114. Aan de Heer Minister van Binnenlandse Zaken werd advies uitgebracht omtrent een ontwerp van Koninklijk Besluit dat, zoals bij art. 42, W. 2-8-1963 is voorgeschreven, de voorwaarden bepaalt volgens dewelke de getuigenschappen betreffende de taalkennis dienen uitgereikt te worden.

V.C.T., 28-6-1966, dossier 1525.

115. Op 10 november 1966 gaf de V.C.T., Ned. Afd., advies aan de Minister van Binnenlandse Zaken omtrent een ontwerp van koninklijk besluit ter uitvoering van art. 40, W. 2-8-1966 (dossier 1800).

116. Wij verwijzen hier volledigheidshalve naar de tien koninklijke besluiten (I à X) welke op 30 november 1966 werden uitgevaardigd en gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 3 december II., dit ter uitvoering van de S.W.T. en zulks na het inwinnen van de adviezen van de V.C.T., niet alleen deze zoëven aangehaald, maar ook andere vroeger geciteerd⁽⁴⁸⁾.

§ 30. Verkeerswezen.

117. In een gemeente zonder speciale regeling uit het Franse taalgebied was een verkeersbord aangebracht met drietalige opschriften (Frans, Nederlands en Duits).

Deze borden, geplaatst door het gemeentebestuur aldaar, zijn in strijd met de wet (art. 11, § 1, W. 2-8-1963) vermits ze uitsluitend in het Frans moesten zijn gesteld.

Geen enkele beraadslaging van de gemeente kwam toe bij de V.C.T. waaruit zou blijken dat beroep wordt gedaan op het bepaalde in art. 11, § 3, van de wet voor berichten en mededelingen aan toeristen.

V.C.T., Franse Afd., 28-6-1966, dossier 1625.

118. Protest werd ingediend tegen het verwijderen in Wallonië van de Franse benamingen van Vlaamse gemeenten op verkeersborden. Tot voorbeeld gaf men dat te Namen men enkel « Leuven » zag aangeduid.

De V.C.T. achtte enerzijds dat ze zich enkel kon uitspreken over precieze feiten, anderzijds, dat de klacht ten opzichte van het gegeven geval te Namen gegrond was, zoals reeds eerder werd geadviseerd (dossier 1234; advies 30-9-1965)⁽⁴⁹⁾.

Gezegd verkeersbord, te Namen geplaatst door de gewestelijke directie Namen van het Bestuur der Wegen, moet uitsluitend in het Frans gesteld zijn.

V.C.T., Franse Afd., 28-6-1966, dossier 1643.

119. In een gemeente uit het Nederlandse taalgebied zonder speciale regeling zijn tweetalige straatnaamborden in strijd met de wet (art. 11, § 1, S.W.T.). Tevens dienen de wegwijzers de wettelijke Nederlandse vertaling te vermelden van de aangeduide lokaliteiten.

V.C.T., Ned. Afd., 18-10-1966, dossier 1729.

120. «Gelet op het verzoek op 16 januari 1966 ingediend (dossier n° 1490) waarbij het feit wordt aangeklaagd dat door de «Inspection Automobile», Herderszangstraat, 60-66, Brussel 8, op een Nederlandstalig antwoord van verzoeker aan deze een Nederlandse uitnodiging met Frans opschrift werd toegestuurd; dat voorts bij de inspectie alle dokumenten in het Frans werden ingevuld en dat alleen het kwijtschrift, hetwelk aan verzoeker werd overhandigd, tweetalig was;

Gelet op de artikelen 53, § 1, en 54, § 6, van de wet van 2 augustus 1963 op het gebruik van de talen in bestuurszaken;

Overwegende dat uit het onderzoek is gebleken dat de aangeklaagde feiten gegrond zijn;

Overwegende dat krachtens artikel 25 van het ministerieel besluit van 10 augustus 1947 betreffende de organisatie van de technische autocontrole de organismen die erkend zijn om de schouwing uit te voeren alsmede hun personeel zich moeten gedragen naar de bepalingen van de wet van 28 juni 1932, thans de wet van 2 augustus 1963; dat trouwens in het verslag Saint-Remy uitdrukkelijk is gezegd dat evenbedoelde organismen onderworpen zijn aan de taalwet binnen de grenzen van de devolutie die de Technische Controlestations hebben gekregen (331 [1961-1962] N° 27, p. 12);

Overwegende dat de uitnodigingen in verband met de verplichte autocontrole betrekkingen zijn tussen een dienst in de zin van artikel 1, § 2, 1° lid en een particulier;

Overwegende dat volgens het onderzoek het kwestieuze station voor Autocontrole binnen de grenzen van de devolutie een gewestelijke dienst is waarvan de werkring gemeenten uit Brussel-Hoofdstad en gemeenten uit het Nederlands taalgebied bestrijkt; dat het dus een dienst is welke valt onder artikel 25, § 1, b, van de wet van 2 augustus 1963;

Overwegende dat de uitnodigingen in verband met de verplichte autocontrole betrekkingen zijn tussen een dienst bedoeld in artikel 25, § 1, b, en een particulier of eventueel een privaat bedrijf in de zin van artikel 18 van de wet van 2 augustus 1963;

Overwegende dat krachtens artikel 26 van de wet van 2 augustus 1963 ter zake van de betrekkingen van de diensten, bedoeld in dat artikel, met particulieren, artikel 18 van dezelfde wet van toepassing is;

Overwegende dat naar luid van artikel 18 iedere plaatselijke dienst van Brussel-Hoofdstad in zijn betrekkingen met een particulier de door deze gebruikte taal bezigt voor zover die taal het Nederlands of het Frans is; dat evenwel aan private bedrijven die in een gemeente zonder speciale regeling uit het Nederland of het Frans taalgebied gevestigd zijn, in de taal van de gemeente wordt geantwoord;

Overwegende dat op een Nederlands schrijven van verzoeker een Nederlandse uitnodiging met Frans opschrift werd opgestuurd aan verzoeker; dat het kwestieuze station voor Technische Autocontrole voor evenbedoelde correspondentie het Nederlands diende te gebruiken, hetgeen in casu het geval was;

Overwegende dat het kwestieuze opschrift de benaming is van het kwestieuze station voor Technische Autocontrole; dat uit het onderzoek is gebleken dat dit station geen Nederlandse benaming heeft;

Overwegende dat het past dat de maatschappelijke benaming van een organisme dat, binnen de grenzen van de devolutie, een dienst is die gemeenten uit Brussel-Hoofdstad en uit het Nederlands taalgebied bestrijkt, het tweetalig karakter opgelegd aan de diensten bij

artikel 25, § 1, b, weerspiegelt althans voor zover het de door de devolutie omschreven activiteit betreft;

Overwegende dat zo de benaming van een organisme een bericht of mededeling is aan het publiek zo zij onder ogen wordt gebracht van het publiek, zij evenwel een mededeling is aan de geadresseerde zo zij voorkomt in het hoofd van een brief aan een correspondent;

Overwegende dat wat de taal van het briefhoofd betreft dit het taalstelsel volgt van de correspondentie; (vgl. advies 777 B van de V.C.T., dd. 10 maart 1966);

Overwegende dan ook dat ter zake de wet van 2 augustus 1963 niet werd geëerbiedigd;

Overwegende dat bij de schouwing alle bescheiden in het Frans werden ingevuld;

Overwegende dat de kwestieuze bescheiden, die bij de schouwing worden gebruikt, voorgeschreven zijn bij artikel 17 van het ministerieel besluit van 10 augustus 1947 betreffende de organisatie van de technische controle van de motorvoertuigen;

Overwegende dat de aard van het bescheid waarop de klacht betrekking heeft, moet worden onderzocht;

Overwegende dat de rode, of groene kaarten welke bestemd zijn voor hen die het voertuig verplicht ter schouwing moeten aanbieden door het evenbedoelde ministerieel besluit van 10 augustus 1947 schouwingscertifikaten worden genoemd; dat die kaarten, naast het karakter van getuigschrift ook een mededeling zijn aan de persoon die het motorvoertuig ter schouwing aanbiedt te weten door hem mededelingen te doen omtrent de technische toestand van bepaalde organen van het motorvoertuig;

Overwegende dat krachtens artikel 19, § 1, van de wet van 2 augustus 1963 de gewestelijke diensten, bedoeld bij artikel 25, § 1, b, de getuigschriften die aan de particulieren afgegeven worden, in het Nederlands of in het Frans stellen naargelang van de wens van de belanghebbende;

Overwegende dat in casu de belanghebbende zijn keuze op het Nederlands heeft laten vallen; dat dus de wet ten deze werd miskend;

Overwegende dat het verzoek verder het feit aanklaagt dat door hetzelfde station voor Technische Autocontrole het ontvangstbewijs (kwijtschrift) tweetalig was afgegeven;

Overwegende dat door het beheer van kwestieus station wordt toegegeven dat de ontvangstbewijzen (kwijtschriften) tweetalig zijn;

Overwegende dat artikel 24 van bovenvermeld ministerieel besluit van 10 augustus 1947 de aanrekening van schouwingskosten regelt; dat door de aanbieding van een rijtuig ter schouwing een betrekking ontstaat tussen een schuldeiser en een schuldenaar;

Overwegende dat het kwijtschrift een bescheid is waardoor een schuldeiser verklaart dat een persoon een welbepaalde schuld heeft betaald; dat het een geschreven bewijs van betaling is; dat het dus een getuigschrift is;

Overwegende dat dient te worden nagegaan door welk artikel van de wet van 2 augustus 1963 kwestieus bescheid beheerst wordt;

Overwegende dat zo kwestieus kwijtschrift opgemaakt wordt door een privaat bedrijf, het evenwel wordt opgemaakt, wat de verplichte autoschouwing betreft, binnen de grenzen van de devolutie; dat dit privaat bedrijf binnen de grenzen van de devolutie een dienst is en dat dus het kwestieuze kwijtschrift een bescheid is dat is opgemaakt door een dienst, in casu een dienst bedoeld

bij artikel 25, § 1, b, van de wet van 2 augustus 1963 ;

Overwegende dat het kwestieus getuigschrift opgemaakt door een gewestelijke dienst bedoeld bij artikel 25, § 1, b, beheerst wordt door artikel 19, § 1, volgens hetwelk door deze diensten de getuigschriften aan de particulieren in het Nederlands of het Frans worden afgegeven naargelang de wens van de belanghebbende ; dat de kwestieuze getuigschriften dus eentalig Nederlands of eentalig Frans moeten zijn en in het Nederlands moeten afgegeven worden aan de persoon die bij de verplichte schouwing het Nederlands wenst te zien gebruiken ; dat ter zake het verzoek gegrond is ;

Om deze redenen besluit te adviseren :

Artikel 1. — Het verzoek dd. 16 januari 1966 is ontvankelijk en gegrond. De uitnodiging tot verzoeker voor de verplichte autoschouwing, de schouwingscertifikaten alsmede het kwijtschrift aan de verzoeker naar aanleiding van de verplichte schouwing opgemaakt of uitgereikt door bovenvermeld station voor Technische Autocontrole moeten in casu eentalig Nederlands zijn. »
V.C.T., 31 maart 1966, dossier 1490.

121. Gevraagd werd of het met de wet conform is dat tweetalige formulieren met het oog op immatriculatie van motorrijtuigen aan garagehouders in het Nederlands taalgebied worden afgegeven.

Het antwoord was bevestigend omdat deze formulieren door een centrale dienst rechtstreeks aan het publiek worden gericht (art. 29, 2° lid, W. 2-8-1963).

Op te merken valt, dat de bedrijven, bedoeld in art. 41, W. 2-8-1963, deze formulieren moeten invullen in de taal van het gebied waar hun exploitatiezetel of verschillende exploitatiezetels zijn gevestigd.

V.C.T., 28-4-1966, dossier 1440.

122. Volgende parlementaire vraag van de heer De Baeck, gericht tot de heer Minister van Openbare Werken, gaf deze laatste de gelegenheid het vraagstuk uiteen te zetten van het gebruik der talen voor de wegsignalisatie :

Mag ik de heer Minister vragen mij te willen mededelen in hoever de taalwetgeving wordt toegepast in verband met de signalisatie van het wegverkeer en meer in het bijzonder wat betreft de schrijfwijze van de namen van onze steden en gemeenten ?

Mededelingen zoals Mons-Bergen, Antwerpen-Anvers, e.d.m. geven aanleiding tot verwarring, vooral onder de vreemdelingen die ons land bezoeken.

Daar het hier anderzijds mededelingen aan het publiek betreft, dient de taalwetgeving toegepast te worden en is het hoogstwenselijk dat in de kortst mogelijke tijd de namen in kwestie aangeduid worden in de originele nederlandstalige of franstalige benaming.

Dienaangaande verwijs ik trouwens naar de beslissing dd. 6 december 1963, van de Ministerraad, die onderstreept dat in de wegsignalisatie alle vertaling moet geweerd worden.

Graag vernam ik hoever de praktische uitvoering van dit besluit gevorderd is.

Antwoord : Ingevolge zijn vraag dd. 9 juni 1966, mij door mijn collega van Binnenlandse Zaken overgemaakt, heb ik de eer aan het geachte lid mede te delen, dat in uitvoering van de beslissing van de Ministerraad dd. 6 december 1963, waarbij bepaald werd dat iedere localiteit steeds zou aangeduid worden in de taal van de

streek waartoe ze behoort, een omzendbrief aan de diensten gericht werd.

Uit zekere beslissingen van de Vaste Commissie voor taaltoezicht is echter gebleken dat de commissie de plaatsnaamborden als berichten en mededelingen aan het publiek beschouwt en dat er derhalve dient gebruik te worden gemaakt van de wettelijke vertaling van de plaatsnamen in geval deze vertalingen wettelijk vastgelegd zijn en meer bepaaldelijk door het Regentsbesluit van 20 december 1949, tot wijziging van de rangschikking der gemeenten en tot vaststelling van de schrijfwijze der gemeentenamen. Laatstgenoemd besluit is het laatste besluit dat nog verwijst naar artikel 4 van de wet van 26 mei 1882.

De Vaste Commissie voor taaltoezicht is, in andere woorden, van oordeel dat de beslissing dd. 6 december 1963 elke wettelijke basis mist. Ik heb mij principieel bij deze zienswijze aangesloten en een nieuw ontwerp van administratief rondschrijven opgesteld, dat voorgelegd is voor advies aan de Vaste Commissie voor taaltoezicht.

Zodra ik in het bezit ben van de besluiten van deze commissie, zal ik inzake de op de rijkswegen door de rijksdiensten te plaatsen verkeersborden de nodige nieuwe omzendbrief aan mijn diensten overmaken.

Indien men de vertaling van sommige plaatsnamen zou willen vermijden, dan is het duidelijk dat een besluit tot wijziging van het Regentsbesluit van 20 december 1949 zou nodig zijn. Deze kwestie behoort tot de bevoegdheid van de Minister van Binnenlandse Zaken ⁽⁵⁰⁾.

123. Is in strijd met de wetgeving op het gebruik van de talen in bestuurszaken, het feit dat door de Dienst van het Wegverkeer van het Ministerie van Verkeerswezen aan een persoon, gedomicilieerd te Knokke een schrijven in het Frans werd gericht nopens de immatriculatie van een motorvoertuig.

V.C.T., Ned. Afd., 18-10-1966, dossier 1632.

§ 31. Varia.

124. De V.C.T. heeft zich onbevoegd verklaard om te adviseren over de vraag of de *architecten*, die de hoofdzetel van hun activiteit hebben in een van de zes gemeenten, bedoeld bij artikel 7, W. 2-8-1963, zich mogen laten inschrijven naar keuze op één van de twee Raden der Orde ingesteld voor de provincie Brabant (art. 1, § 1, 1°, W. 2-8-1963 en W. 26-6-1963).

V.C.T., 26-5-1966, dossier 1428.

125. Aan de Minister van Openbare Werken werd advies gegeven omtrent een nieuwe tekst van artikel 36 van de algemene voorwaarden n° 155 betreffende de openbare *concessie* van rijksgronden langs de autosnelwegen voor het oprichten en exploiteren van servicestations ten behoeve van motorvoertuigen.

V.C.T., 26-5-1966, dossier 1493.

126. Een klacht tegen de benoeming van een *gemeenteontvanger* uit Brussel-Hoofdstad, die in het opgelegde taalexamen niet slaagde, wordt zonder voorwerp, wanneer blijkt dat, na schorsing door de Vice-Gouverneur van Brabant, gezegde benoeming werd ingetrokken door de gemeenteraad.

V.C.T., 20-10-1966, dossier 1629.

127. Zo het eerste *jaarverslag* ⁽⁵¹⁾ liep over de periode van 4 juni 1964 tot 28 februari 1965, handelt het tweede rapport over de laatste tien maanden van 1965.

Het werd door de Regering aan de Wetgevende Kamers overgemaakt ⁽⁵²⁾.

128. Een Nederlandssprekend inwoner van Brussel-Hoofdstad ontving van het gebied Etterbeek van het Bestuur van het *Kadaster* een kaart (model 229 F) waarvan de meeste vermeldingen slechts in het Frans zijn gesteld.

Vermits het terzake gaat om een betrekking tussen een particulier en een plaatselijke dienst, moest in casu het Nederlands gebruikt worden (art. 19, W. 2-8-1963).

Indien de betrokken dienst niet weet tot welke taalgroep de belanghebbende particulier behoort, dient hij, ter naleving van de geest van de wetgeving en wegens de volstrekte gelijkheid van het Nederlands en het Frans te Brussel-Hoofdstad, een integraal tweetalig bescheid te gebruiken, zeker wanneer, zoals ter zake, de briefwisseling juist tot doel heeft aan de particulier te vragen welke taal hij wenst te gebruiken.

V.C.T., 22-9-1966, dossier 1498.

129. Aan de Minister van Financiën werd advies verstrekt nopens een ontwerp van onderrichtingen tot regeling van de toepassing van de taalwetgeving op de *kadastrale bescheiden*.

V.C.T., 27-10-1966, dossier 844.

130. Geklaagd werd over het feit dat in een *kerk* te T. - gemeente zonder speciale regeling uit het Nederlands taalgebied - de missen nog steeds in het Frans worden aangekondigd, nl. door een tweetalige aanplakking aan de ingang.

Vermits de uitoefening van de eredienst in de kerk en o.m. de bekendmaking van de diensten, welke in de kerk worden gehouden, tot de uitsluitende bevoegdheid van de pastoor behoort, met inbegrip van de materiële daden die daartoe nodig worden geacht, heeft de V.C.T. zich onbevoegd verklaard.

V.C.T., Ned. Afd., 26-4-1966, dossier 1548.

131. Aan de Rijksdienst voor Kinderbijslag voor Werknemers werd advies verstrekt over een ontwerp van :

1° Omzendbrief gericht aan de bijzondere en vrije Kinderbijslagfondsen voor Werkgevers.

V.C.T., 16-6-1966, dossier 641.

2° Dienstorder aan zijn personeel.

V.C.T., 16-6-1966, dossier 642.

132. De Kinderbijslagfondsen voor Werknemers worden beschouwd als gewestelijke diensten waarvan de werkring gemeenten uit de vier taalgebieden bestrijkt (art. 25, § 2, W. 2-8-1963).

V.C.T., 16-6-1966, dossier 663/857.

133. Aan de Commissie werd gevraagd de verantwoordelijkheid te bepalen van de *notarissen* ter zake de toepassing van de wetgeving op het gebruik der talen in bestuurszaken.

De Commissie kwam tot volgende conclusies :

1° De notarissen zijn geen administratieve ambtenaren ;

2° Zij vallen onder art. 1, § 1, 4°, S.W.T., in zover zij als medewerkers van de rechterlijke macht administratieve handelingen stellen ;

3° Wanneer een openbaar bestuur hun tussenkomst vordert om een akte te verlijden, stellen de notarissen administratieve handelingen ;

4° De notaris dient art. 52, § 1, S.W.T. te doen eerbiedigen ;

5° Het opstellen en het voorleggen van akten in een andere taal dan de streektaal werkt storend voor de besturen.

Rekening houdend met deze en andere elementen, heeft de V.C.T. sommige suggesties gedaan aan de Minister van Justitie.

V.C.T., 24-11-1966, dossier 1657.

134. Klacht werd ingediend tegen het feit dat bij sommige oproepen door onderwijspersoneel op een kinderfeest, georganiseerd door een rijksmiddelbare school in een louter vlaamse gemeente het Frans werd gebruikt.

Het bleek dat het hier het afroepen in beide landstalen betrof van winnende nummers van een tombola, zulks door een bepaald personeelslid op aandringen van sommige ouders.

Het afroepen geschiedde steeds in het Nederlands ; de vertaling in het Frans geschiedde niet in opdracht maar hoffelijkheidshalve.

De mondelinge betrekkingen zijn niet geregeld bij de wet mits de officiële mededelingen steeds conform de wet geschieden (cfr. verklaring van Minister Gilson, Parl. Hand., Senaat, 24-7-1963, blz. 1512).

De klacht werd derhalve ongegrond geacht.

V.C.T., Ned. Afd., 30-6-1966, dossier 1562.

135. Gevraagd werd of het gemeentebestuur van een gemeente zonder speciale regeling uit het Nederlandse taalgebied, in het Frans gestelde verkavelingsplannen, hetzij voor rekening van derden of voor deze van de gemeente zelf, dient aan te nemen.

De V.C.T. was van advies dat deze gemeente kan en moet eisen dat de ingediende verkavelingsplannen in het Nederlands zijn gesteld.

V.C.T., Ned. Afd., 8-11-1966, dossier 1774 ⁽⁵³⁾.

136. Aan de Minister van Landbouw werd advies verstrekt omtrent de taal waarin de bescheiden en briefwisseling moeten gesteld worden in verband met een *ruilverkaveling* welke betrekking heeft op gronden gelegen in gemeenten zonder speciale regeling uit het Franse taalgebied alsmede te Lettelingen.

V.C.T., 26-5-1966, dossier 1273 .

137. « *Gelet* op het verzoek bij de Vaste Commissie voor Taaltoezicht ingediend (dossier n° 1523), waarbij het feit wordt aangeklaagd dat in de bioscoop E., te Gent, in de week van 17 tot 24 januari 1966 een eentalig Franse reclamefilm van de Sabena werd vertoond ;

Gelet op de artikelen 53, § 1, en 54, §§ 5 en 6 van de wet van 2 augustus 1963 op het gebruik van de talen in bestuurszaken ;

Overwegende dat volgens het verslag Saint-Remy de Sabena opgesomd is onder de openbare diensten die bij artikel 1 zijn bedoeld (331 - 1962-1963, N° 27, p. 67) ;

Overwegende dat omtrent de toepassing van de wet van 2 augustus 1963 op de externe werking van de Sabena Minister Gilson zich duidelijk in positieve zin heeft uitgesproken (zie verslag Saint-Remy, p. 13) ;

Overwegende dat verslaggever De Stexhe verklaard heeft: « Cette entreprise (La Sabena) tombe normalement sous l'application du 2° du § 1er de l'article 1er. Mais il y a une série de mesures particulières à prévoir, étant donné les conditions d'exploitation et les mesures techniques de sécurité indispensables qui ont déjà été évoquées. » (Parl. Handel., 25-7-1963, p. 1581);

Overwegende dat de Sabena een dienst is in de zin van artikel 1, § 2 van de wet van 2 augustus 1963;

Overwegende dat zolang het koninklijk besluit bedoeld bij artikel 37 van de wet van 2 augustus 1963 niet is genomen de externe taalregeling bij de Sabena beheerst blijft door de wet van 2 augustus 1963;

Overwegende dat de reclamefilm als een mededeling welke rechtstreeks tot het publiek is gericht, moet worden beschouwd;

Overwegende dat die mededeling moet worden beschouwd als uitgaande van een centrale uitvoeringsdienst; dat de kwestieuze mededelingen uitgaande van de Sabena krachtens artikel 33 beheerst worden door artikel 29 van de wet van 2 augustus 1963 naar luid waarvan de berichten en mededelingen die de centrale diensten rechtstreeks tot het publiek richten in het Nederlands en het Frans zijn gesteld;

Overwegende dat volgens het advies n° 1235 van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht dd. 24-6-1965 de termen « in het Nederlands en het Frans » zoals zij voorkomen in artikel 29, § 2 van de wet van 2 augustus 1963 moeten begrepen worden in de zin dat al de teksten gelijktijdig en integraal in de twee talen moeten voorkomen op het dokument;

Overwegende dat aan de taal van het gebied waar de mededeling verspreid wordt de voorrang moet worden gegeven;

Overwegende dat uit het onderzoek blijkt dat de reclamefilms in twee versies worden opgenomen, te weten een Franstalige en een Nederlandstalige met Nederlandse ondertitels; dat te Gent de Franstalige versie zonder ondertitels werd vertoond; dat zulks een miskening is van bovenvermeld artikel 29, 2° lid, en dat tevens de voorrang van de streektaal wordt genegeerd;

Overwegende dat aangevoerd wordt dat de verdeling van de reclamefilms wordt toevertrouwd aan private firma's;

Overwegende dat zo de aanstelling uit welken hoofde ook van private medewerkers, opdrachthouders of deskundigen de Sabena niet ontslaat van de toepassing van de wet (artikel 39), in haren hoofde reeds de wet werd miskend;

Om deze redenen besluit te adviseren:

Artikel 1. — Het verzoek dd. 30 januari 1966 (dossier n° 1523) is ontvankelijk en gegrond. Het vertonen van een reclamefilm van de Sabena in Franse versie te Gent, is in strijd met de wet.

De Sabena moet ter beschikking van de private distributiemaatschappij ook filmen met Nederlandse versie en Franse ondertitels stellen en krachtens artikel 39 van die maatschappij eisen dat in gemeenten uit het Nederlandse taalgebied de film met Nederlandse versie en Franse ondertitels wordt vertoond. »

V.C.T., Ned. Afd., 30 juni 1966, dossier 1523.

N.B. — Naar verluid, zou de Sabena sinds verschillende maanden besloten hebben in het Vlaamse lands-

gedeelte en in het openbaar geen uitsluitend franstalige film meer te vertonen.

138. Aan de Minister van Nationale Opvoeding werd advies verstrekt in verband met de betrekkingen van zijn departement en bepaalde scholen verbonden aan de Katholieke Universiteit van Leuven.

V.C.T., 22-9-1966, dossier 1429.

139. Tegen de Vrije Universiteit van Brussel werd klacht ingediend ten gevolge van de publicatie van een-talige Franse berichten in het Belgisch Staatsblad.

De V.C.T. heeft zich onbevoegd verklaard omdat de vier Belgische universiteiten niet onder de toepassing vallen van de wet dd. 2-8-1963; andere wetten zijn op deze instellingen van toepassing, zowel in verband met de administratie als met de onderwijstaal (cfr. verslag Saint-Remy, blz. 8 en verklaring van Minister Gilson in de Kamer, Parl. Handel., 11-7-1963).

V.C.T., 22-9-1966, dossier 1535 (⁶⁴).

140. Aan de Ministers van Justitie en van Binnenlandse Zaken werd advies verstrekt over drie *verdragen* die nog moesten geratificeerd worden.

V.C.T., 16-6-1966, dossier 1263.

141. Bij koninklijk besluit van 18 juli 1966 worden de wetten op het taalgebruik in bestuurszaken gecoördineerd. In de artikelen 60-62 wordt gehandeld over de Vaste Commissie voor Taaltoezicht.

Er wordt echter niet gesproken over de *procedure*, welke dient gevolgd door personen die klacht wensen neer te leggen.

De heer Minister gelieve mij dan ook te willen mededelen *wie* klachten mag neerleggen bij bedoelde Commissie, en *hoe* zulks moet geschieden.

Moet de Commissie steeds antwoord geven aan de reclamant, en werd een *termijn* hiervoor voorzien?

Antwoord: De procedure inzake het indienen van klachten bij de Vaste Commissie voor Taaltoezicht wordt inderdaad niet vastgesteld door de wettelijke bepalingen met betrekking tot die commissie (art. 60-62 van de wetten gecoördineerd op 18 juli 1966; hoofdstuk VIII van de wet van 2 augustus 1963). Klachten kunnen derhalve *per gewone brief* geldig bij de Commissie aanhangig gemaakt worden.

Insgelijks legt de wet geen enkele beperking op t.a. van de eventuele klagers, zodat het *iedereen vrij* staat klacht bij de Commissie neer te leggen.

Ze dient normaal bescheid te geven over de klachten die ze ontvangt.

Naar luid van artikel 61, § 6, van de gecoördineerde wetten, moet zulks geschieden binnen de termijn van 180 dagen (⁶⁵).

142. Een hoofdinspecteur-directeur van de Nederlandse taalrol, werd door de directieraad van zijn departement als eerste kandidaat gerangschikt voor de vacante betrekking van inspecteur-generaal. Twee ambtenaren van de Franse taalrol werden ex aequo tweede gerangschikt.

De benoeming viel te beurt aan één van deze twee franstalige ambtenaren.

Uit het dossier blijkt dat de verwezenlijking van het billijk evenwicht tussen beide taalrollen deze benoeming rechtvaardigt.

De nederlandstalige ambtenaar vroeg dat hem dezelfde bevordering in overtal zou verleend worden, omdat hij om taalredenen was voorbijgegaan.

De betrokken overheid liet zijn verzoekschrift onbeantwoord en zonder gevolg.

Zowel op grond van artikel 10 van de wet van 28 juni 1932 en van art. 7 van het K.B. van 6 januari 1933 als van art. 66; S.W.T. en het K.B. van 30 november 1966 (IV), houdende maatregelen ter vrijwaring van de rechten verkregen door de ambtenaren in dienst op 9 juli 1932, achtte de V.C.T. dat de verzoeker aanspraak maken kan op een bevordering in overtal, tot de graad van bestuursdirecteur met ingang van 1-10-1963.

De V.C.T. was van oordeel dat, om alle willekeur te vermijden, men toepassing maken moet van de vrijwaringsmaatregelen ten gunste van de door de directieraad batigst gerangschikte kandidaat, indien het bilijk evenwicht vereist dat een ambtenaar van de andere taalrol benoemd wordt. (Zie in dezelfde zin: Verslag van de Minister van Binnenlandse Zaken over het jaar 1958, Senaat, zitting 1958-1959, doc. 320, blz. 16.)

V.C.T., 15-12-1966, dossier 1700.

F.F.M. DE KEMPENEER,
Dr. jur. - Lic. not.
Lid van de V.C.T.

(35) Senaat, 1965-1966, Vragen en Antwoorden, nr. 28 van 17-5-1966, blz. 912.

La'ten we opmerken dat deze vraag o.i. niet de kwestie behandelt van de taal der rekeningen aangeboden aan particulieren of priva't bedrijven.

(36) Vragen en Antwoorden, Kamer, 1965-1966, nr. 23, van 24 mei 1966, blz. 1126.

N.B. Het lijkt o.i. niet zo zeker dat het derde lid van het antwoord definitief bescheid geeft op de gestelde vraag. Het kan immers niet de bedoeling zijn van de wetgever de taalhomogeniteit van de taalgebieden te laten doorbreken. Het is verder te onderstrepen dat de wetgever taalhomogene diensten heeft gewild.

(37) Zie R.W., 1965-1966, kol. 836-837, nr. 13.

(38) Zie R.W., 1965-1966, kol. 1960 à 1963, nr. 87.

(39) R.W., 1965-1966, kol. 836-837, nr. 13.

(40) R.W., 1965-1966, kol. 1960 à 1963, nr. 87.

(41) R.W., 1965-1966, kol. 836-837, nr. 13.

(42) R.W., 1965-1966, kol. 1960 à 1963, nr. 87.

(43) Cfr. V.C.T., Ned. Afd., 9-11-1965, dossier 1347, R.W., 1965-1966, kol. 1964, nr. 91.

(44) Vragen en Antwoorden, Senaat, 1965-1966, nr. 30 van 31-5-1966, blz. 952.

(45) Deze oplossing is, na de coördinatie van 18 juli 1966, niet meer juist.

(46) Cfr. adviezen van de Ned. Afdeling dd. 1-10-1964, nr. 55; 25-1-1966, nr. 1497 A en 10-5-1966, nr. 1495; R.W., 1964-1965, kol. 1193, nr. 40, en R.W., 1965-1966, kol. 1966, nrs. 105 en 106.

(47) Zie Jaarverslag I, Kamer (B.Z. 1965), Doc. 18, nr. 1, blz. 54 e.v.; zie ook R.W., 1964-1965, kol. 1197, nr. 51; 1965-1966, kol. 840, nrs. 24 en 25; 1965-1966, kol. 1939, nr. 9.

(48) Cfr. R.W., 1965-1966, kol. 867, nr. 93-94, en kol. 1967, nr. 112.

(49) R.W., 1965-1966, kol. 1951, nr. 56.

(50) Senaat, 1965-1966, Vragen en Antwoorden, nr. 38, van 26 juli 1966, blz. 1135.

(51) Kamer, Bijzondere zitting 1965, Doc. 18, nr. 1.

(52) Cfr. de parlementaire vraag dd. 23-9-1966, van de heer Van Herreweghe (Kamer, 1965-1966, Vragen en Antwoorden, nr. 37, blz. 1747, van 11-10-1966).

(53) Cfr. V.C.T., Ned. Afd., 15-12-1964 en 19-11-1964, doss. 651 en 863, resp. R.W.

(54) Zie ook V.C.T., Ned. Afd., 28-9-1965 en 29-6-1965, dossiers 1300 en 1172; R.W., 1965-1966, kol. 1969, nr. 113 en kol. 851, nr. 63.

(55) Kamer, 1965-1966, Vragen en Antwoorden, nr. 37, van 11 oktober 1966, blz. 1745.

RECHTSPRAAK

HOF VAN CASSATIE.

1e Kamer. — 7 februari 1967.

Voorzitter: M. van Beirs.

Raadsheer-verslaggever: M. de Waersegger.

Eerste advocaat-generaal: M. Ganshof van der Meersch.

Vennootschappen. — N.V. — Dividend. — Vorderingsrecht van de aandeelhouder. — Mobiliënbelasting.

De aandeelhouder van een naamloze vennootschap heeft een vorderingsrecht vanaf het tijdstip dat de algemene vergadering de uitkering van een dividend heeft beslist.

Maar dit dividend wordt slechts een aan de mobiliënbelasting onderworpen inkomen vanaf het tijdstip dat, ter beschikking gesteld van de aandeelhouder, het dadelijk kan geïnd worden.

Minister van Financiën t./ N.V. Metro-Goldwyn-Mayer.

Gelet op het bestreden arrest op 27 november 1963 gewezen door het Hof van beroep te Brussel;

Over het tweede middel, afgeleid uit de schending van de artt. 97 en 112 van de Grondwet, 122, par. 1, 1°, 124 par. 3, 126, par. 1, 1°, van de wet van 14 februari 1961

voor economische expansie, sociale vooruitgang en financieel herstel, 21 en 59, par. 1, van de wetten betreffende de inkomstenbelastingen, gecoördineerd bij besluit van de Regent van 15 januari 1948, 2, par. 1, van de wetten betreffende de nationale crisisbelasting, gecoördineerd bij besluit van de Regent van 16 januari 1948, zoals het is vervangen door art. 33, 1°, van de wet van 8 maart 1951 tot wijziging, vanaf het dienstjaar 1951, van de wetten en besluiten betreffende de inkomstenbelastingen en de nationale crisisbelasting, welke evengenoemde artt. 21, 59 en 2, par. 1, toepasselijk zijn gemaakt inzake buitengewone belasting bij art. 124, par. 3, van de wet van 14 februari 1961 voor economische expansie, sociale vooruitgang en financieel herstel, 1319 tot 1322 van het B.W.;

doordat het hof van beroep beslist dat vanaf de datum van de algemene vergadering die de winst verdeelt, het dividend verleend of toegekend is; dat deze vergadering op 15 december 1960 heeft plaatsgehad en de betaling van de dividenden in januari 1961, zodat de administratie, overwegende dat deze inkomsten in 1961 werden toegekend, ten onrechte de bedoelde buitengewone belasting over het dienstjaar 1961 ten kohiere heeft gebracht op grond van de bepalingen van de voornoemde wet van 14 februari 1961 die ter zake slechts van toepassing is op de tijdens de jaren 1961 en 1962 verleende of toegekende inkomsten,

terwijl de uitlegging die door het arrest aan de woorden «verleende of toegekende inkomsten» is gegeven niet overeenstemt met de opzet van de genoemde wet van 14 februari 1961, inzonderheid met de bepalingen van de artt. 122, par. 1, 1°, en 126, par. 1, 1°, van deze wet, 124, par. 3 van dezelfde wet die de bepalingen van de gecoördineerde wetten betreffende de inkomstenbelastingen toepasselijk maakt op de buitengewone belasting, in zover er niet van afgeweken is, en terwijl de beslissing van de algemene vergadering van 15 december 1960 die slechts heeft beslist een dividend te verdelen, niet kan worden beschouwd als de akte waarbij het dividend is verleend of toegekend in de zin van art. 21 van de gecoördineerde wetten betreffende de inkomstenbelastingen, welke laatste bepaling van toepassing is op de buitengewone belasting krachtens art. 124, par. 3, van de voornoemde wet van 14 februari 1961;

Overwegende dat het bestreden arrest beslist dat de aanslag in de bedoelde buitengewone belasting die op het kohier van het dienstjaar 1961 is gebracht, onwettelijk is, op grond dat eraan ten grondslag liggende mobiliënbelasting en de nationale crisisbelasting die op dividenden zijn vastgesteld welke op 15 december 1960 door de algemene vergadering van verweerster werden toegekend en derhalve inkomsten van dit jaar zijn, en niet van het jaar 1961 waarop, naar luid van de wet van 14 februari 1961, de genoemde belasting toepasselijk is;

Dat het arrest erop wijst dat art. 124, par. 1, van de wet van 14 februari 1961 die bepaalt dat de belasting die zij heft, tegelijkertijd en volgens dezelfde modaliteiten als de belastingen waarop zij betrekking heeft wordt geïnd, alleen op de inning slaat en niet op haar bestaan en haar verschuldigd zijn;

Overwegende dat het genoemde art. 124 in zijn derde par. bepaalt dat, in zover er niet van afgeweken is, de bepalingen van de gecoördineerde wetten betreffende de inkomstenbelastingen toepasselijk zijn op de buitengewone belasting;

Overwegende dat de wet van 14 februari 1961 een buitengewone belasting invoert ten bedrage van 5 t.h. van de mobiliënbelasting en van de nationale crisisbelasting die op de in de loop van het jaar 1961 toegekende inkomsten zijn verschuldigd, zonder desbetreffende verder af te wijken van de bepalingen van de gecoördineerde wetten betreffende de inkomstenbelastingen;

Overwegende dat de aandeelhouder van een naamloze vennootschap weliswaar een vorderingsrecht heeft vanaf het tijdstip dat de algemene vergadering de uitkering van een dividend heeft beslist, maar dat dit dividend slechts een aan de mobiliënbelasting onderworpen inkomen wordt vanaf het tijdstip dat, ter beschikking gesteld van de aandeelhouder, het dadelijk kan geïnd worden;

Overwegende, wat de nationale crisisbelasting betreft, dat naar luid van art. 2, par. 1 lid 2, van de op 16 januari 1948 gecoördineerde wetten, deze belasting vastgesteld en geïnd wordt volgens de modaliteiten van toepassing op de mobiliënbelasting betreffende dezelfde inkomsten;

Overwegende dat, wanneer de algemene vergadering de datum niet zelf heeft vastgesteld waarop de dividenden zullen moeten worden betaald en het bepalen van deze datum, zoals in het onderhavige geval, aan de zorg van de raad van beheer wordt overgelaten, de buitengewone belasting pas vanaf deze laatste datum verschuldigd is; dat uit de opzet van de wet volgt dat de wetgever de buitengewone belasting met de mobiliënbelasting en de nationale crisisbelasting heeft willen verbinden; dat het door de wetgever nagestreefde doel niet zou bereikt zijn indien de belasting kon verschuldigd zijn voordat de mobiliënbelasting en de na-

tionale crisisbelasting waarop de belasting «betrekking heeft» verschuldigd zijn, of indien, wegens het verschil van de dienstjaren, zij niet was verschuldigd terwijl de andere het wel zijn;

Overwegende dat uit de vaststellingen van het arrest volgt dat de algemene vergadering van verweerster op 15 december 1960 heeft beslist een dividend van 7.300.000 fr. toe te kennen en dat haar raad van beheer, toen hij op 20 december daarna bijeenkwam, de datum van 16 januari 1961 heeft vastgesteld vanaf welke dit dividend betaalbaar was; dat hieruit volgt dat overeenkomstig de gecoördineerde wetten op deze laatste datum verschuldigd waren, de mobiliënbelasting en de nationale crisisbelasting die deze inkomsten treffen;

Dat deze belastingen die het in de loop van het jaar 1961 toegekende dividend van 7.300.000 fr. treffen, wettelijk als grondslag hebben gediend voor de bedoelde buitengewone belasting;

Dat derhalve het arrest, door te beslissen dat deze belasting onwettelijk is op grond dat de inkomsten die eraan ten grondslag liggen, in 1960 werden verdeeld, de in het middel aangehaalde wettelijke bepalingen heeft geschonden;

Dat het middel gegrond is;

Om die redenen,

Vernietigt het bestreden arrest;

Beveelt dat van het thans gewezen arrest melding zal worden gemaakt op de kant van de vernietigde beslissing;

Veroordeelt verweerster in de kosten;

Verwijst de zaak naar het Hof van beroep te Luik.

NOOT: Verg. Cass. 1 december 1960, R.W. 1960-61, 1619 en Cass. 16 januari 1964, R.W. 1964-65, 473, betreffende het vruchtgebruik van aandelen, de dividenden en de toepassing van successierechten.

HOF VAN CASSATIE

1e Kamer. — 26 januari 1967.

Voorzitter: M. Moriamé.

Raadsheer-verslaggever: M. Busin.

Eerste advocaat-generaal: M. Ganshof van der Meersch.
Advocaten: Mrs. Van Ryn en Faurès.

1. Arbeidsgerecht. — Vertegenwoordiging of bijstand van de partijen. — Afgevaardigde van een beroepsorganisatie. — Is geen partij.
2. Persoonlijke verschijning van de partijen. — De rechter kan de verschijning van een derde niet bevelen. — Bepaling van openbare orde.

1. De afgevaardigde van een beroepsorganisatie, die krachtens art. 62 van de wet op de werkrechtshraden, een der pleiters vertegenwoordigt of bijstaat, verkrijgt hierdoor niet de hoedanigheid van partij in het proces.
2. Wanneer de rechter als onderzoeksmaatregel bepaald in lid 2 van art. 62 van de wet op de werkrechtshraden beveelt dat de partijen persoonlijk verschijnen, kan hij zonder zijn machten te boven te gaan niet bevelen dat een derde, die geen partij in het geding is, zal verschijnen om over de feiten verhoord te worden.

Dit verbod, dat volgt uit wetsbepalingen tot inrichting van de gerechtelijke instellingen, raakt de openbare orde.

Leblon t./ N.V. Ateliers belges réunis.

Gelet op de bestreden sententie, op 16 januari 1965 gewezen door de Werkrechtersraad van beroep te Bergen, kamer voor bedienden;

Over het middel afgeleid uit de schending van de artikels 119, 252, 253, 254, 255 van het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering, 62, 66 van de wet van 9 juli 1926 op de werkrechtshraden, 1315 van het Burgerlijk Wetboek en 97 van de Grondwet,

doordat de bestreden sententie welke moest oordelen of eiser, door verweerster afgedankt, zijn aanvraag tot wederopneming binnen de maand van de afdanking ingediend had overeenkomstig artikel 1, paragraaf 4, littera e, 3°, van de wet van 10 juni 1952 betreffende de gezondheid en de veiligheid van de werknemers, alsmede de salubriteit van het werk en de werkplaatsen, beslist dat de verklaringen welke Meunier, als syndicaal secretaris door eiser gemachtigd, afgelegd heeft tijdens het door eerste rechter bevolen persoonlijk verschijnen van partijen, uit de debatten moeten geweerd worden, om de reden, eensdeels, dat de eerste rechter de verschijning van andere personen dan de partijen in het geding niet van ambtswege bevelen mocht, aangezien derden slechts met het oog op een getuigenverhoor kunnen verschijnen, « dat een lastgeving Meunier niet tot partij in het proces maken kon », dat de eerste rechter « derhalve de verschijning van Meunier als dusdanig niet bevelen mocht, noch zijn beslissing gronden op de tijdens deze onregelmatige procedure ingewonnen verklaringen » en anderdeels, dat daar de aldus geformuleerde regelen de openbare orde raken « hun schending bij gebreke van verhaal door Leblon tegen de eiser de vennootschap ingeroepen, niet kon gedekt worden », doordat de bestreden sententie, nu ze stelt dat het getuigenis van Meunier uit de debatten diende geweerd te worden en dat de verklaringen van partijen welke de eerste rechter regelmatig ingewonnen heeft in het raam van de door hem bevolen onderzoeksmaatregel » het niet mogelijk maakten de aanvraag tot wederopneming als vaststaande te beschouwen », beslist dat « het niet te genoeg van recht bewezen was dat Leblon of zijn gemachtigde dergelijke aanvraag binnen de wettelijke termijn ingediend hadden », terwijl de regel volgens welke de rechter enkel de partijen in het geding mag bevelen persoonlijk te verschijnen de openbare orde niet raakt, dat de partijen in principe uitdrukkelijk of stilzwijgend mogen ervan afzien dat het bewijs van de door hun aangehaalde feiten geleverd worde overeenkomstig de door het Wetboek van burgerlijke rechtsvordering of de bijzondere wetten gestelde vormen en derhalve ervan afzien de nietigheid waarmee deze regel bestraft wordt aan te voeren, terwijl daaruit volgt dat, door te beslissen met de verklaringen van Meunier geen rekening te houden omdat bij het bevelen van zijn verschijning de eerste rechter een regel van openbare orde geschonden had, de sententie, die het door eiser in zijn conclusie aangehaalde feit niet tegensprekt als zou verweerster tijdens het verhoor van Meunier noch nadien tijdens de debatten over de grond geen enkel protest of voorbehoud geuit hebben, de verwerping van de door eiser als lid van het comité voor gezondheid en veiligheid van de werkplaatsen ingestelde rechtsvordering enkel verantwoord heeft dan met schending van de in het middel bedoelde wetsbepalingen:

Overwegende weliswaar dat krachtens lid 1 en 3 van artikel 62 van de wet op de werkrechtshraden, gewijzigd door artikel 18 van de wet van 12 juli 1960, de partijen het recht hebben zich ter zitting te laten vertegenwoordigen of bijstaan door een afgevaardigde van een beroepsorganisatie, die deze hoedanigheid kan doen blijken, houder is van een bijzondere volmacht en door de bevoegde kamer van de werkrechtshraad erkend is;

Dat evenwel deze afgevaardigde, hoewel hij één der pleiters vertegenwoordigt of bijstaat, hierdoor de hoedanigheid van partij in het proces niet verkrijgt;

Overwegende dat de rechter, zo hij als onderzoeksmaatregel voorzien in lid 2 van bedoeld artikel 62 beveelt dat de partijen persoonlijk verschijnen, zonder zijn machten te boven gaan, niet kan bevelen dat een derde, welke geen partij in het geding is, zal verschijnen om over de feiten verhoord te worden;

Dat dit verbod, dat volgt uit wetsbepalingen tot inrichting van de gerechtelijke instellingen, de openbare orde raakt;

Overwegende dat verweerster de sententie van de eerste rechter van 25 mei 1962 niet in kracht van gewijsde heeft laten gaan, waarbij als onderzoeksmaatregel de verschijning bevolen werd van Meunier, afgevaardigde van een beroepsorganisatie, welke eiser voor de werkrechtshraad vertegenwoordigt of bijstaat, aangezien zij haar beroep tegen deze beslissing gelijktijdig met haar hoger beroep tegen de eindbeslissingen ingesteld heeft;

Waaruit blijkt dat de bestreden beslissing zonder schending van de in het middel aangehaalde wetsbepalingen de sententie van 25 mei 1962 vernietigt, in zover zij beval dat Meunier persoonlijk verscheen, en dat zij een getuigenis opgenomen zonder inachtneming van de wettelijke voorschriften voor de onderzoeken uit de debatten geweerd heeft;

Dat het middel naar recht faalt;

Om die redenen,

Verwerpt de voorziening;

Veroordeelt eiser in de kosten.

HOF VAN CASSATIE.

1e Kamer. — 21 oktober 1966.

Voorzitter: M. Bayot.

Raadsheer-verslaggever: M. Rutsaert.

Procureur-generaal: M. Hayoit de Termicourt.

Advocaten: Mrs. Van Leynseele en Bayart.

1. Arbeidsongevallen. — Openbare orde. — Regelen tot vaststelling der vergoedingen.
2. Arbeidsongevallen. — Regelen tot vaststelling van de vergoedingen. — Wet. — Wijziging van de regelen. — Tevoren gebeurd ongeval. — Toepassing.
3. Arbeidsongevallen. — Waarborgfonds. — Taak. — Wet van 11 januari 1963.

1. De wetsbepalingen, die de regelen invoeren waarnaar de vergoedingen verschuldigd hetzij aan de getroffene bij een arbeidsongeval of bij een op de weg naar of van het werk overkomen ongeval hetzij aan zijn rechtsopvolgers worden vastgesteld, zijn bepalingen van openbare orde.

2. In geval van wijziging van een van de regelen van de arbeidsongevallenwetten tot vaststelling der aan de getroffene of aan zijn rechtsopvolgers toekomende vergoedingen, is de rechter in beginsel ertoe gehouden de nieuwe wet toe te passen, niet alleen op de vergoedingen die wegens een na de inwerkingtreding van die wet overkomen ongeval verschuldigd zijn, doch ook op de vergoedingen die verschuldigd zijn wegens de gevolgen van een tevoren gebeurd ongeval, welke zich voordoen of welke voortbestaan na deze inwerkingtreding, tenzij

de vergoeding op het ogenblik van die inwerkingtreding reeds definitief was vastgesteld.

3. Het Waarborgfonds werd bij art. 18 arbeidsongevallenwet opgericht om in het geval van onvermogen van de werkgever te voorzien. Geen bepaling van de wet van 11 januari 1963 schrijft voor de verhoging van de vergoeding, die uit de verhoging van het minimum basisloon voortvloeit en door de verzekeraar verschuldigd is, ten laste te leggen van het Waarborgfonds.

N.V. Securitas t./ De Voet.

Gelet op het bestreden vonnis, op 29 juni 1965 in hoger beroep gewezen door de Rechtbank van eerste aanleg te Oudenaarde;

Over het middel afgeleid uit de schending van de artikels 2 van het B.W., 1 en 2 van de besluitwet van 13 december 1945 betreffende de vergoeding van de schade voortvloeiende uit ongevallen die zich op de weg naar of van het werk voordoen, besluitwet voor onbepaalde duur verlengd door art. 12 van de wet van 10 juli 1951, 1, 2 en 6 van de bij koninklijk besluit van 28 september 1931 gecoördineerde wet betreffende de vergoeding van de schade voortvloeiende uit de arbeidsongevallen, zoals voormeld art. 6 luidde vóór de wet van 11 januari 1963 en zoals gezegd art. 2 gewijzigd werd bij art. 1 van de wet van 10 juli 1951, 1, 2°, 3 en 5 van de wet van 11 januari 1963 tot wijziging van de arbeidsongevallenwetgeving, doordat het bestreden vonnis verweerder vanaf 1 januari 1963 een vergoeding toekent wegens tijdelijke arbeidsongeschiktheid veroorzaakt door het ongeval aan zijn minderjarige dochter overkomen op 26 oktober 1962 op de weg van het werk, vergoeding die berekend wordt op een jaarlijks basisloon van 40.000 frank, ondanks het feit dat haar werkelijk jaarlijks loon slechts 33.750 frank bedroeg,

terwijl, eerste onderdeel, de wet van 11 januari 1963 geen terugwerkende kracht heeft en niet toepasselijk is op ongevallen overkomen vóór haar inwerkingtreding, zodat ten aanzien van de verzekeraar alleen het werkelijk loon en niet het nieuw forfaitaire loon in aanmerking kon worden genomen (schending van alle in het middel aangeduide wetsbepalingen),

tweede onderdeel, zelfs indien men van mening is dat het slachtoffer het voordeel van art. 1, 2°, van de wet van 11 januari 1963 kan genieten, dan nog het Waarborgfonds waarvan haar art. 3 het oprichten voorziet, en niet eiseres, die gehouden kon worden verweerder de vergoeding te betalen berekend op grond van het verschil tussen het wettelijke forfaitaire loon en het werkelijke loon (schending van artt. 1, 2°, 3 en 5 van de wet van 11 januari 1963):

Wat het eerste onderdeel betreft:

Overwegende dat de dochter van verweerder op 26 oktober 1962 het slachtoffer werd van een op de weg van het werk overkomen ongeval en het vonnis haar wegens tijdelijke arbeidsongeschiktheid een vergoeding heeft toegekend op grond van een basisloon van 33.750 frank voor de periode van 26 oktober tot 31 december 1962 en op grond van een basisloon van 40.000 frank voor de periode vanaf 1 januari 1963 tot 31 december 1963;

Overwegende dat, door art. 1, 2°, van de wet van 11 januari 1963, het minimum basisloon waarvan sprake in art. 6, zevende lid, van de gecoördineerde wetten betreffende de vergoeding van de schade voortvloeiende uit de arbeidsongevallen, op 40.000 frank per jaar bepaald werd; dat deze wet luidens art. 5 uitwerking heeft met ingang van 1 januari 1963;

Overwegende dat eiseres het vonnis verwijt voor de periode vanaf 1 januari 1963 deze wet te hebben toegepast op een ongeval dat zich vóór de inwerkingtreding ervan voordeed;

Overwegende dat de wetsbepalingen, die de regelen invoeren waarnaar de vergoeding, verschuldigd hetzij aan de getroffen bij een arbeidsongeval of bij een op de weg naar of van het werk overkomen ongeval hetzij aan zijn rechtsopvolgers, worden vastgesteld, bepalingen van openbare orde zijn;

Dat derhalve, in geval van wijziging van een van deze regelen, de rechter, in beginsel, ertoe gehouden is de nieuwe wet toe te passen, niet alleen op de vergoedingen die wegens een na de inwerkingstelling van die wet overkomen ongeval verschuldigd zijn, doch ook op de vergoedingen die verschuldigd zijn wegens de gevolgen van een tevoren gebeurd ongeval, welke zich voordoen of welke voortbestaan na deze inwerkingtreding, tenzij de vergoeding op het ogenblik van de inwerkingtreding reeds definitief was vastgesteld;

Overwegende dat uit geen bepaling van de wet van 11 januari 1963 blijkt dat de wetgever van voormeld principe heeft willen afwijken;

Dat, mitsdien, het vonnis geen enkele van de in het onderdeel aangeduide wetsbepalingen gesrhonden heeft door te beslissen dat, bij de berekening van het bedrag van de vergoeding, aan de getroffen verschuldigd wegens de tussen 1 januari en 31 december 1963 ondergane arbeidsongeschiktheid, rekening zal gehouden worden met het basisloon bepaald door art. 1, 2°, van de wet van 11 januari 1963, welke met ingang van 1 januari 1963 uitwerking heeft;

Wat het tweede onderdeel betreft:

Overwegende dat, volgens eiseres, de lastverzwaring, die voortspuit uit de berekening van de vergoeding op basis van het wettelijk forfaitaire loon in plaats van op basis van het werkelijk loon, door het Waarborgfonds dient gedragen te worden;

Overwegende dat het door het middel bedoelde Waarborgfonds opgericht werd bij art. 18 van de gecoördineerde wetten betreffende de vergoeding der schade voortvloeiende uit arbeidsongevallen om in het geval van onvermogen van de werkgever te voorzien; dat geen van de in het middel aangeduide wetbepalingen voorschrijft de verhoging van de vergoeding, welke uit de verhoging van het minimum basisloon voortvloeit en door de verzekeraar verschuldigd is ten laste te leggen van het Waarborgfonds;

Dat beide onderdelen van het middel dienvolgens naar recht falen;

Om die redenen,

Verwerpt de voorziening;
Veroordeelt eiseres in de kosten.

VLAAMSE JURISTEN,

ABONNEERT U OP

RECHTSKUNDIG WEEKBLAD

HOF VAN CASSATIE.

2e Kamer. — 8 maart 1965.

Voorzitter: M. Moriamé.
Raadsheer-verslaggever: M. Valentin.
Advocaat-generaal: M. Mahaux.

Faillissement. — Individuele rechtsvorderingen van niet-bevoorrechte schuldeisers. — Tegen de gefailleerde. — Niet meer toegelaten. — Tegen beheerder van failliete vennootschap. — Ontvankelijk

Inzake faillissement zijn de individuele rechtsvorderingen van de niet-bevoorrechte schuldeisers tegen de gefailleerde niet meer toegelaten.

Als echter de beheerder van een failliete vennootschap zelf niet failliet is, kunnen de schuldeisers individueel en rechtstreeks tegen hem optreden. Hieraan wordt geen afbreuk gedaan door de omstandigheid dat de oorzaak van de hun door de gedragingen van de beheerder berokkende schade niet verschilt van de oorzaak van de schade geleden door de schuldeisers van de failliete boedel.

Belgische Staat t./ Van Roggen en Van Roggen t./
faillissement N.V. Minerva.

Het Hof,

Gelet op het bestreden arrest, op 14 februari 1963 door het Hof van beroep te Brussel gewezen;

I. Betreffende de cassatievoorziening van Van Roggen:

II. Over de cassatievoorziening van de Belgische Staat:

1. Tegen Van Roggen:

Over het middel afgeleid uit de schending van de artikels 453, 495, 535, 561, 577 tot 579 van het Wetboek van Koophandel (wet van 18 april 1841 betreffende faillissement, bankbreuk en uitstel van betaling), 62 van de bij koninklijk besluit van 30 november 1935 gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen, 489 en 491 van het Strafwetboek, 3 en 4 van de wet van 17 april 1878 houdende de voorafgaande titel van het Wetboek van strafvordering, 1382 tot 1383 van het B.W.,

doordat het bestreden arrest niet ontvankelijk verklaart de rechtsvordering door eiser ingesteld tot het verkrijgen van vergoeding van de schade die hem berokkend is door de verduisteringen van activa, gepleegd door verweerder in zijn bediening als beheerder van de gefailleerde N.V. «Nouvelle Minerva»; dat het deze beslissing doet steunen op de volgende gronden: ten gevolge van de onttrekking van de zaak zijn de individuele rechtsvorderingen van de niet bevoorrechte schuldeisers tegen de gefailleerde niet meer toegelaten; het strafge-recht waarbij een vervolging wegens bankbreuk aanhangig is tegen de gefailleerde, in het onderhavige geval tegen de verweerder, beheerder, wettelijk vertegenwoordiger van de gefailleerde vennootschap, mag geen schadevergoeding aan de schuldeisers die zich burgerlijke partij hebben gesteld, toekennen, op straffe van een voorrecht te doen ontstaan ten voordele van dezen en dit des te meer wanneer de persoon van de verdachte onderscheiden is van de faillietverklaarde persoon; de eiser kan niet alleen optreden, daar de oorzaak van de hem berokkende schade niet verschilt van de oorzaak van de schade die aan de schuldeisers van de massa berokkend is,

eerste onderdeel, terwijl de wetsbepalingen betreffende de onttrekking van de zaak, de gelijkheid tussen de niet-

bevoorrechte schuldeisers en het bestaan van gezamenlijke vorderingen die gelden voor de betrekkingen tussen de gefailleerde en zijn schuldeisers of zijn schuldenaars, niets te maken hebben met de betrekkingen tussen een derde persoon, ook al was deze veroordeeld wegens bankbreuk, en degene die zich als schuldeiser van laatstgenoemde aanmeldt en daarbij een beroep doet op de door deze gepleegde misdrijven (schending van alle in het middel aangehaalde wetsbepalingen en inzonderheid van de aangehaalde bepalingen van het Wetboek van Koophandel);

tweede onderdeel, terwijl de rechtsvordering waarover een derde tegenover de beheerder van een naamloze vennootschap beschikt wegens handelingen die een overtreding zijn van de wet of van de statuten der vennootschap, een rechtstreekse rechtsvordering is die onafhankelijk is van die welke aan de vennootschap toebehoort; dat derhalve het faillissement van de vennootschap geen wijziging aanbrengt in de rechten van de derde dienaangaande en dat het nadeel waarop hij zich beroept, niet mag worden verward met het nadeel ondergaan door de gezamenlijke vorderingen van de gefailleerde vennootschap, zodat de uitoefening van zijn verhaal tegen de beheerder niet ontvankelijk zou worden (schending van alle in het middel aangehaalde wettelijke bepalingen en inzonderheid van art. 62 van de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen);

Overwegende dat de schuldeiser van een naamloze vennootschap zijn recht om rechtstreeks tegen de beheerder ervan op te treden tot herstel van de persoonlijke schade die het strafbare feit, door deze beheerder begaan naar aanleiding van zijn beheer, hem heeft veroorzaakt, ontleent niet alleen aan art. 1382 van het B.W. dat zowel toepasselijk is op de beheerders van naamloze vennootschappen als op om het even wie, maar ook aan art. 62, tweede lid, van de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen, krachtens hetwelk de beheerders tegenover derden aansprakelijk zijn voor alle schade voortvloeiende uit overtreding van de bepalingen van boek I, titel IX, van het Wetboek van Koophandel of van de statuten van de vennootschap;

Dat het arrest terecht erop wijst dat inzake faillissement de individuele rechtsvorderingen van de niet-bevoorrechte schuldeisers tegen de gefailleerde niet meer toegelaten zijn;

Maar overwegende dat de verweerder in het onderhavige geval niet in staat van faillissement verkeert en dat zijn persoon onderscheiden is van de persoon van de vennootschap waarvan hij beheerder is en welke failliet is gegaan;

Dat de omstandigheid dat de oorzaak van de aan eiser door de gedragingen van verweerder berokkende schade niet verschilt van de oorzaak van de schade geleden door de schuldeisers van de failliete massa, hem niet belet individueel en rechtstreeks tegen verweerder op te treden;

Dat het middel gegrond is;

2. Tegen Francken:

Overwegende dat eiser geen enkel middel aanvoert;

Overwegende dat de voorziening niet gericht is tegen het openbaar ministerie en de kosten van de betekening van deze ambtenaar derhalve ten laste van eiser moeten worden gelaten;

Om die redenen,

Rechtsdoende op de voorziening van Van Roggen, verworpt ze en veroordeelt eiser in de kosten;

Rechtsdoende op de voorziening van de Belgische Staat,

Vernietigt het bestreden arrest, in zover het de rechtsvordering van eiser tegen Van Roggen niet ontvanke-lijk verklaart,

Verwerpt de voorziening voor het overige;

Beveelt dat van dit arrest melding zal worden ge-emaakt op de kant van de gedeeltelijk vernietigde be-slissing;

Laat ten laste van eiser de kosten in verband met de betekening van zijn voorziening aan het openbaar mi-nisterie;

Veroordeelt de verweerder Van Roggen in de kosten van de tegen hem gerichte voorziening en de eiser in de kosten van de tegen de verweerder Francken ge-richte voorziening;

Verwijst de aldus beperkte zaak naar het Hof van beroep te Luik.

HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL.

9e Kamer. — 19 januari 1967.

Voorzitter: M. Maréchal.

Raadsheren: MM. Liard en Grenez.

Advocaat-generaal: Mr. Cerckel.

Advocaten: Mrs. Theeuwissen en Van de Perck.

Dwaling. — Vonnis na «akkoordverklaring». — Hoger beroep. — Nietigverklaring.

Op «akkoordverklaring» was door de eerste rechter tegen appellante een vonnis uitgesproken, waarbij zij veroordeeld werd als borg voor een leningscontract en voor wissels.

Het Hof vernietigt het vonnis op grond dat de «akkoordverklaring» het gevolg geweest is van een dwa-ling van appellante, die zonder bijstand voor de eerste rechter verschenen was en in wier geest verwarring ontstaan was doordat zij wel de leningsaanvraag had ondertekend, maar haar handtekening bedrieglijk door een derde op het contract en de wissels was aange-bracht.

Van Everbroeck t./ Krediet Arfin en Van Doninck.

Gezien, in gelijkvormige uitgifte, het vonnis gewezen op 29 mei 1963 door de rechtbank van koophandel te Antwerpen, betekend op 18 september 1963 door eerste ge-intimeerde aan de twee andere partijen en waartegen, op 15 november 1963, een naar tijd en vorm regelmatig beroep werd ingesteld;

Gelet op de herdaging, overeenkomstig art. 153 van het wetboek van burgerlijke rechtspleging, door appellante op 28 januari 1964 betekend aan tweede geïntimeerde en, op 4 februari 1964, aangezegd als eerste geïntimeerde, bij akte ten paleize;

Aangezien het beroep tegen tweede geïntimeerde, die geen avoué heeft gesteld, niet ontvankelijk is, daar tussen haar en appellante, medeverweester in eerste aanleg, geen geding aanhangig werd gemaakt;

Aangezien eerste geïntimeerde gedagvaard heeft op grond van een overeenkomst dd. 28 januari 1963, waarbij zij, ondanks beweerde solidaire borgtocht van appellante, 20.000 fr. aan tweede geïntimeerde heeft geleend en be-dongen werd dat deze lening «uitsluitend moest dienen tot verhoging van het bedrijfskapitaal»;

Aangezien niet bewezen wordt dat de ene of de an-dere oorspronkelijke verweester ooit handelaarster was en evenmin dat bewuste kapitaalverhoging tot een han-delsbedrijf bestemd was of dat, bij het aangaan van de

lening en van de beweerde borgtocht, een handelsdaad zou gesteld zijn geweest;

Aangezien, hoewel met de lening ook wissels geaccep-teerd werden, de vordering niet op cambiale grond inge-steld werd;

Aangezien de bevoegdheid «ratione materiae» van de rechtbank van koophandel te Antwerpen dienvolgens niet bewezen is;

Aangezien in voormeld contract ook bedongen werd dat het ontleend geld «op geen enkele manier zou gebruikt worden voor de aankoop van voorwerpen of betalingen van diensten die onder toepassing van de wet van 9 juli 1957 vallen»;

Aangezien, waar niet bewezen wordt dat het ontleend geld tot zulke door de overeenkomst uitgesloten doel-einden werd aangewend, de vrederechter ook niet be-voegd was doch wel de rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen;

Aangezien dit Hof de rechtsmacht in beroep van laatst-vermelde rechtbank is en het geding in staat is om, bij onderhavig arrest, ten gronde te worden beslecht;

Aangezien de zaak dus vatbaar is voor *evocatie*;

Aangezien vaststaat dat de melding en de handtekening «goed voor solidaire borgtocht, J.V. Everbroeck» op ho-gergezegd leningscontract, evenals dezelfde handtekening op de wissels welke deze overeenkomst vergezelden, niet door appellante geschreven werden, doch door tweede ge-intimeerde die daarom, bij een in kracht van gewijsde getreden gerechtelijke beslissing dd. 25 maart 1964, veroordeeld werd wegens valsheid in geschriften, gebruik van valse stukken en wegens oplichting ten nadele van eerste geïntimeerde;

Aangezien, waar aldus «erga omnes» bewezen is dat tweede geïntimeerde bedrieglijk heeft gehandeld, eerste geïntimeerde niet meer mag beweren dat appellante «mandaat» zou hebben gegeven «aan Van Doninck om met haar naam te tekenen» op het contract en op de wissels;

Aangezien, zo appellante inderdaad voordien de le-ningsaanvraag van tweede geïntimeerde «als borg» on-dertekende, deze borgtocht slechts tot een definitieve ver-bintenis had kunnen uitgroeien door bekendmaking aan appellante van de aanvaarding ervan vanwege de an-dere betrokken partijen, inzonderheid vanwege eerste geïntimeerde, hetgeen niet is gebeurd;

Aangezien begrijpelijk is dat, in de geest van een in dergelijke aangelegenheden onervaren mens, die zich voor de eerste rechter, zonder bijstand van een raads-man, had te verdedigen tegen een maatschappij waarvan de behendigheid de hare ver overtreft, verwarring ge-schiedde tussen bewuste aanvraag en het werkelijk le-ningscontract;

Aangezien uit al hetgeen voorafgaat volgt dat de «akkoordverklaring» gevoegd bij het bestreden vonnis evenals de thans herroepende schuldbekentenis waarover deze beslissing gewaagt, het gevolg zijn geweest van een *dwaling* vanwege appellante omtrent de feiten, hetgeen haar slechts is opgevallen na uitspraak van het bestre-den vannis en aanleiding heeft gegeven tot haar klacht dd. 12 september 1963;

Om deze redenen:

Het Hof,

Rechtdoende bij een arrest dat geacht wordt op tegen-spraak te zijn tussen alle partijen,

Gelet op art. 24 der wet van 15 juni 1935,

Gehoord, in openbare zitting, het advies van de Heer Advocaat-Generaal Cerckel, conform nopens de ontvan-keelijkheid van het beroep, de bevoegdheid en de evoca-tie;

Alle andere, meer omvattende of strijdige besluiten verwerpend,

Verleent verstek tegen tweede geïntimeerde, bij gebreke te verschijnen;

Verleent akte aan appellante dat zij zich naar de wijsheid van het Hof gedraagt ten aanzien van de ontvankelijkheid van het beroep tegen tweede geïntimeerde;

Verklaart het beroep niet ontvankelijk tegen tweede geïntimeerde;

Ontvangt het tegen eerste geïntimeerde;

Rechtdoende binnen deze perken:

— Doet het bestreden vonnis teniet;

— Stelt vast dat de eerste rechter onbevoegd was.

Trekt de zaak tot zich;

— Verklaart de vordering tegen appellante ontvankelijk en ongegrond; wijst ze af;

— Veroordeelt eerste geïntimeerde tot alle kosten in beide aanleggen tegenover appellante;

Verwijst appellante in de kosten in beroep tegen tweede geïntimeerde.

NOOT:

1. Wat Van Lennep (IV, blz. 47) een akkoordvonnis noemt, heet bij Gheysen een schijnvonnis. Deze laatste zegt: een schijnvonnis (jugement d'expédient) bevestigt zonder meer het akkoord dat partijen in de loop van de procedure getroffen hebben nopens de betwisting die hen verdeelde (A.P.R. Tw. Dading, nr. 76). Ofschoon hij die definitie geeft in verband met een contract van dading dat in een vonnis wordt omgezet, moet het akkoord van de partijen niet noodzakelijk een dading zijn. Het komt veel voor dat een schuldeiser termijnen van respijt toestaat of andere schikkingen treft met zijn schuldenaar, die zijn schuld niet betwist, en dat partijen zulke schikking door de rechtbank laten bevestigen. Hun akkoord is dan geen dading, want er zijn geen wederzijdse toegevingen en er is trouwens geen betwisting.

2. In navolging van Tissier (noot onder Req. 2 juni 1908, S. 1909, I, 305) wordt in Frankrijk onderscheid gemaakt tussen enerzijds een vonnis dat aan partijen akte geeft van hun akkoord en anderzijds een vonnis dat de uitvoering van dit akkoord beveelt.

Fettweis (Eléments de la compétence et de la procédure civile, II, 484, voetnoot 2) oordeelt dat dit onderscheid de zaken nutteloos ingewikkeld maakt.

Het onderscheid schijnt niet gemaakt te worden door het Hof van Cassatie: het schijnvonnis constateert het akkoord van de partijen (Cass. 19 september 1957, Pas. 1958, I, 8, motivering betreffende het eerste onderdeel van het tweede middel), en het valt samen (se confond) met de overeenkomst van de partijen die het bevestigt (Cass. 12 januari 1922, P. 1922, I, 127; zie Bernard en Simont in R.C.J.B. 1959, 93).

3. In alle geval heeft de rechtbank de macht niet om onder vermomming van een homologatie, buiten alle betwisting, authenticiteit aan private akten te verlenen (Cass. 3 oktober 1940, Pas. 1940, I, 239), maar zij mag, wanneer zij kennis neemt van een geschil, constateren dat de partijen er een einde aan gemaakt hebben door een dading, en zij mag deze bevestigen door een vonnis (zelfde arrest).

4. Fettweis, op. cit. blz. 483-484) analyseert de taak van de rechter als de partijen hem vragen een in de loop van het geding gesloten dading te bekrachtigen om aan het proces een einde te maken. Volgens de auteur lost de rechter dan een feitelijke kwestie of een

rechtswestie op, is het vonnis een akte van contentieuze rechtspraak en heeft het gezag van gewijsde.

Op te merken is dat de auteur (blz. 482) spreekt van «jugement d'expédient, jugement convenu», en van «contrat judiciaire».

De vraag mag gesteld worden naar de aard van de taak van de rechter in gevallen waarin er tussen partijen wel een akkoord, maar geen dading werd gesloten.

Die vraag mag gesteld worden omdat Fettweis op een andere plaats (in een noot onder Cass. 28 juni 1962, R.C.J.B. 1963, 250), sprekend over de aard van een vonnis van ontslag van instantie (défaut-congé), zegt dat «cette opération n'est pas plus de nature juridictionnelle que le donner acte d'un contrat judiciaire souscrit par les parties en dehors de toute intervention du juge». En op blz. 253: «La situation est analogue à celle qui résulte du donner acte d'un acquiescement à la demande, d'un contrat judiciaire ou d'un désistement volontaire». De kenmerken bij een vonnis van ontslag van instantie zijn echter dat het vonnis niet contentieus is, dat het geen gezag van gewijsde heeft en dat het voor geen voorziening vatbaar is.

Het is echter niet zeker of de geleerde auteur in de geciteerde teksten met «contrat judiciaire» helemaal hetzelfde bedoelt als met «jugement d'expédient». Misschien bedoelt hij de uitzonderlijke gevallen waarin de rechter de macht heeft om een overeenkomst van de partijen te homologeren (zie b.v. Gheysen, nr. 79). Dat sommige zaken wel heel dicht bij elkaar kunnen liggen, moge blijken uit bovenstaand arrest van het Hof van Brussel: de door appellante voor de eerste rechter gegeven akkoordverklaring staat dicht bij «un acquiescement à la demande».

5. Wat er ook van weze, men is het erover eens dat hoger beroep van een schijn- of akkoordvonnis niet ontvankelijk is. Het middel van niet-ontvankelijkheid is echter niet van openbare orde en kan niet voor de eerste maal in cassatie worden ingeroepen (Cass. 21 maart 1957, R.W. 1958-59, 331), reden waarom het Hof van Cassatie steeds aanstipt dat van openbare orde is de regel volgens welke hoger beroep niet openstaat tegen een beslissing die, **krachtens de wet**, in laatste aanleg werd gewezen (zie b.v. Cass. 26 november 1965, Pas. 1966, I, 405).

6. Er zijn echter uitzonderingen. Het schijnvonnis geldt tegenover partijen én als overeenkomst van dading én als vonnis. De overeenkomst moet beantwoorden aan alle vereisten voor de geldigheid van een overeenkomst aan de juridische waarde van het contract dat aan het vonnis is voorafgegaan (Gheysen, nr. 78). Indien de overeenkomst nietig is, blijft als enige mogelijkheid om het vonnis te vernietigen het hoger beroep, want «middelen van nietigheid kunnen niet worden aangewend tegen vonnissen».

Aanknopen bij wat onder nr. 4 gezegd is, moge hier opgemerkt worden dat Fettweis in zijn handboek (blz. 484) sprekend over «jugement d'expédient» zegt: «si la transaction ou la convention constatée par le jugement est nulle.»

Hoger beroep is nog mogelijk als de rechtbank het akkoord van de partijen gewijzigd heeft, ofwel gewijzigd heeft het te bekrachtigen. Er is dan geen schijnvonnis (Fettweis, blz. 485 en de geciteerde referenties).

C.C.

HOF VAN BEROEP TE LUIK

25e Kamer. — 26 november 1966.

Voorzitter : M. Ulrix.
Raadsheren : M.M. Noelmans en Meers.
Adv. Gen. : M. Fluyt.
Advocaat : Mr. Willems (Hasselt).

Burgerlijke Partij. — Vrijspraak van betichte. — Veroordelen van betichte in hoger beroep. — Geen beroep van de burgerlijke partij ten opzichte van wie de eerste rechter zich onbevoegd verklaard had. — Onontvankelijkheid ener latere burgerlijke actie.

Wanneer een burgerlijke partij, die geen vergoeding bekomen heeft tengevolge van de vrijspraak van een beklaagde, verzuimt in hoger beroep te gaan en wanneer deze beklaagde in graad van hoger beroep door de strafrechter aansprakelijk verklaard wordt ten aanzien van het kwestieuze ongeval, is het deze burgerlijke partij niet toegelaten hetzelfde geding voor de burgerlijke rechter in te dienen onder de beschouwing dat de rechtsrechter zich 'onbevoegd' verklaarde om over de hem voorgelegde burgerlijke vordering uitspraak te doen, waaruit dan afgeleid wordt dat deze vordering in de werkelijkheid niet werd afgewezen.

Wanneer een strafrechter vaststelt dat een beklaagde het hem verweten strafbaar feit niet bedreven heeft en hem vrijsprekt, wijst hij noodzakelijkerwijze de burgerlijke vordering af als zijnde zonder juridische grondslag, onverschillig van de gebruikte bewoordingen, en ook wanneer hij zich onbevoegd verklaart.

Dergelijke beschikking van onbevoegdheid 'kan' niets anders betekenen dan een afwijzing ten gronde bij gebrek aan bewijzen van het aan beklaagde verweten misdrijf, daar de bevoegdheid van een strafrechter moet beoordeeld worden op het ogenblik van het aanhangig maken van de rechtsvordering en deze bevoegdheid niet kan vervallen in de loop van de rechtspleging.

Deze beschikking van onbevoegdheid mag op geen andere wijze uitgelegd worden, wijl iedere andere interpretatie indruist tegen de rechtsregelen die de orde van de rechtsmachten beheersen en die van openbare orde zijn, tevens daar zij tegenstrijdig is met de meest elementaire begrippen eigen aan het gezag van het rechterlijk gewijsde.

Claes en N.V. Groep Josi t./ P.V.B.A. De Kruidenier.

Gehoord de partijen in hun middelen en besluiten.

Gelet op de stukken van het geding en bepaaldelijk op het in eensluitende uitgifte voorgelegd vonnis van de Burgerlijke rechtbank van eerste aanleg van het arrondissement Hasselt in datum van 25 juni 1965.

Overwegende dat het hoger beroep ontvankelijk is; daar het tijdig werd ingediend en regelmatig is naar de vorm; dat er geen andere redenen van niet-ontvankelijkheid voorhanden zijn;

Overwegende dat de eis, uitgaande van geïntimeerde, de P.V.B.A. De Kruidenier, ertoe strekt betaling te bekomen van een bedrag van 70.305 frank, bij wijze van schadeloosstelling en tengevolge van een verkeersongeval waarvan de verantwoordelijkheid bij eerste appellant berust, terwijl tweede appellant in hare hoedanigheid van verzekeraarster van Claes ter zake betrokken werd.

Overwegende dat bij gelegenheid van een strafvervolg gericht tegen zekere Vreys, zaakvoerder van geïntimeerde, deze laatste Claes door rechtstreekse dagvaarding voor de politierechter van Hasselt bracht en zich tevens aldaar als Burgerlijke Partij tegen voornoemde

aanstelde; dat Claes door de politierechter vrijgesproken werd, doch, op het hoger beroep van het Openbaar Ministerie, door de Correctionele Rechtbank van Hasselt uitsluitend aansprakelijk verklaard werd ten aanzien van het schadeverwekkend feit en tevens strafrechtelijk veroordeeld; dat echter de rechtstreeks dagende partij De Kruidenier, verzuimde hoger beroep aan te tekenen voor de strafrechter in graad van beroep, zulks « bij vergetelheid », zoals de inleidende dagvaarding zich uitdrukt.

Overwegende dat na de behandeling van het geschil op strafrechtelijk gebied, de P.V.B.A. De Kruidenier zowel Claes als haar verzekeraarster, voor de Burgerlijke Rechtbank van eerste aanleg te Hasselt gedagvaard heeft om van deze de vergoeding te verkrijgen van de schade die zij niet bekomen had van de strafrechter; dat de eerste rechter deze vordering ingewilligd heeft en dat zijn beslissing hofdzakelijk gevestigd is op de beschouwing dat aanlegster « niet werd afgewezen bij geen enkele rechterlijke beslissing ».

Overwegende dat deze uitspraak van de eerste rechter haar steunpunt en haar uitleg vindt in het feit:

1° dat de strafrechter in eerste aanleg, na Claes vrijgesproken te hebben wegens niet-plichtigheid aan de hem verweten betichting, zich *onbevoegd* verklaard heeft om uitspraak te doen over de tegen hem gerichte burgerlijke vordering en

2° dat de strafrechter in tweede aanleg, na Claes plichtig te hebben gevonden en na geadviseerd te hebben dat de vordering van De Kruidenier door de politierechter gegrond had dienen verklaard te worden, het vonnis van deze laatste bevestigd heeft in zo verre het zich *onbevoegd* verklaarde om kennis te nemen van gezegde vordering.

Overwegende dat de geïntimeerde deze thesis van de eerste rechter aankleeft, preciserend dat uit de bestanddelen van de rechtspleging vloeit dat de grond van het geschil niet werd aangeraakt door de strafrechter, waardoor een actie voor de burgerlijke rechter toelaatbaar wordt, mede nog omdat het haar vrijstonde afstand van aanleg te doen in de loop van de strafrechtspleging.

Overwegende dat dergelijke stelling als strijdig met de meest fundamentele grondbeginselen van het recht behoort verworpen te worden; dat inderdaad wanneer een strafrechter vaststelt dat een beklaagde het strafbaar feit waarvan hij wordt beticht *niet bedreven* heeft en hem verzendt van de vervolging, hij noodzakelijkerwijze de burgerlijke vordering tegen deze beklaagde gericht afwijst als missend de nodige juridische grondslag en zulks onverschillig de bewoordingen voorkomend in zijn vonnis, ook wanneer hij zich onbevoegd verklaart om van deze vordering kennis te nemen; dat wanneer nadien door de Burgerlijke Partij verzuimd wordt welkdanig verhaal in beroep ook te nemen, haar burgerlijke vordering definitief afgewezen blijft, zelfs wanneer de beklaagde in instantie van hoger beroep voor plichtig aangezien wordt, dit alles bij toepassing van de meest elementaire begrippen eigen aan het gezag van het rechterlijk gewijsde.

Overwegende dat zulks zo waar is dat de strafrechter in beroep niet eens gevat was van het burgerlijk geding, bijgevolg ten onrechte als zijn mening uitgedrukt heeft dat de politierechter zich vergist had en even ten onrechte het vonnis van deze rechter bevestigd heeft in verband met deze hem niet eens onderworpen burgerlijke beschikking.

Overwegende dat niet zozeer de door een rechter gebezigde rechtsterm, maar wel de eigenlijke zin daarvan van betekenis is voor de juridische gevolgen die daaruit moeten voortvloeien; dat een strafrechter, naar luid van het artikel 4 van de wet van 17 april 1878, steeds bevoegd is ten aanzien van een burgerlijke vordering die gelijktij-

dig met de strafvervolgving voor hem aanhangig gemaakt wordt, op voorwaarde althans dat het strafbaar feit zelf tot zijn bevoegdheid behoort en ook vanzelfsprekend dat het vervolgde feit voorzien wordt door de straffwet; dat de bevoegdheid van een rechter beoordeeld moet worden op het ogenblik dat hij door een rechtsvordering gevat wordt «in casu» op het ogenblik van de burgerlijke aanstelling, en dat deze bevoegdheid niet kan vervallen in de loop van de rechtspleging; dat hieruit volgt dat wanneer een strafrechter zich in omstandigheden als de huidige onbevoegd verklaart, zulks niet anders kan betekenen dan dat hij vaststelt dat hij geen burgerlijke veroordeling kan noch mag uitspreken, wijl het bewijs ervan niet werd bijgebracht dat de beklaagde het hem verweten misdrijf pleegde; dat zulks als slotsom niet anders betekent dan een afwijzing *ten gronde* en omwille van de *niet-gegrondheid* van de ingestelde eis.

Overwegende dat in zoverre een rechter aan zijn vonnis een andere zin zou willen geven, zijn beslissing zou indruisen tegen de orde van de rechtsmachten, hetgeen hij niet vermag, daar de desbetreffende rechtsgelden van openbare orde zijn.

Overwegende ten slotte dat geïntimeerde te vergeefs inroept dat hij zou verzaakt hebben aan zijn recht op beroep; dat de afstand van aanleg een overeenkomst daarestelt dewelke moet aanvaard worden door de tegenstrevende, zoniet van waarde verklaard door de rechter.

Om deze redenen,

Het Hof,

uitspraak doende in openbare zitting en op tegenpraak.

Gelet op artikel 24 der wet van 15 juni 1935.

Gehoord de Heer Kellens, Advokaat Generaal, in zijn eensluidend advies.

Onvangt het hoger beroep.

Doet het bestreden vonnis te niet.

Ontslaat de appellanten van de te hunnen laste uitgesproken veroordelingen.

Verwijst geïntimeerde in de gerechtskosten van de beide aanleggen.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE VEURNE

24 februari 1966.

Voorzitter: Delaere.

Rechters: Anné en Vande Weghe.

Advocaat: Mr. J. Verhaege.

Onrechtmatige daad. — Kind loopt onverhoeds de rijbaan over. — Remmaneuver. — Noodbeweging. — Onvoorzienbare hindernis.

Wanneer een kind de rijbaan oversteekt op een ogenblik dat niets toelaat te vermoeden dat het kind de rijbaan zou oversteken en dit op een dergelijke kleine afstand van een voertuig, onvoldoende om door krachtig te remmen tot stilstand te komen, dan is het uitwijkingsmaneuver, noodzakelijk om het kind te vermijden, een noodbeweging. Men is niet aansprakelijk voor de gevolgen van dergelijke noodbeweging. De handelwijze van het kind is inderdaad een onvoorzienbare hindernis.

M.J. en M.Y. c./T.A. en de Belgische Staat (Ministerie van Landsverdediging).

.....

Overwegende dat bij dagvaarding van 13 en 19 maart 1965, M.J. en M.Y. schadevergoeding vorderen voor de gevolgen van een verkeersongeval te Middelkerke, op 13 augustus 1964, — ongeval waarbij de echtgenote van eerste aanlegger en de moeder van tweede aanlegster aangereden werd en enkele uren nadien overleed.

Overwegende dat bij dagvaarding van 24 en 29 maart 1965, S.A. eveneens vergoeding vordert voor de materiële schade hem veroorzaakt bij hetzelfde ongeval.

Overwegende dat beide zaken dienen samengevoegd om berechtigd te worden door eenzelfde vonnis dat de verantwoordelijkheden voor het ongeval moet nagaan en bepalen.

Overwegende dat T.A. gedagvaard is als bestuurder van de militaire vrachtwagen die H.H. alsook de wagen van S.A. aanreed; de Belgische Staat als burgerlijk verantwoordelijke voor T.A.; D.G. als vader van het kind D.F. dat aanleiding gaf tot de feiten; A.A. en S.L. als grootouders en bewakers van het kind dat tijdelijk bij hen in verlof was op 13 augustus 1964.

Overwegende dat het ongeval als volgt kan samengevat worden: T.A. reed van Middelkerke naar Oostende aan een matige snelheid (50 tot 60 km. per uur) op het rechtevark van de baan. Gekomen op korte afstand van de woning nr. 4006, rechts van de baan, bemerkte hij aan de deur ervan een meisje (D.F. — 7 jaar ½) dat keek in de richting van een bestelwagen gestationneerd aan de overkant van de baan (wagen van bakker S.A.). Plots verliet het kind het huis en kijkend in de richting van Oostende maakte het aanstalten om de baan te dwarsen. T.A. die amper een 20-tal meter van het kind af was, remde krachtig en trok zijn stuur over naar links om het kind te vermijden, — met het gevolg dat hij de bestelwagen van bakker S.A. en de aldaar staande vrouw H.H. aanreed. Intussen was het kind, dat de naderende wagen van T.A. te laat had bemerkt, terug van de baan naar het voetpad gelopen.

Overwegende dat aanleggers in beide zake tot de quasi-delictuele verantwoordelijkheid van T.A. besluiten en hiertoe aanvoeren dat deze niet behoorlijk heeft gereageerd toen hij van op een afstand van 23 meter het kind op de baan zag aanlopen.

Overwegende dat, om het geval correct te beoordelen, men rekening moet houden met de toestand onmiddellijk vóór het ongeval, namelijk met het feit dat T.A., toen hij het huis waar het kind stond naderde, niet kon vermoeden dat het kind plots de rijbaan zou op komen;

dat, toen het kind zijn beweging naar de rijbaan begon, T.A. over een onvoldoende afstand beschikte om het, door een remmaneuver alleen, te vermijden;

dat dit bewezen is door de achtergelaten remsporen; dat T.A. een legerwagen van drie ton bestuurdde, voertuig dat onmogelijk tot stilstand kan gebracht worden op een afstand van een twintigtal meter wanneer zijn snelheid 50 à 60 km per uur bedraagt;

dat zulks uitlegt waarom T.A. verplicht was volledig naar links uit te wijken om het kind te vermijden.

Overwegende dat men evenmin kan weerhouden dat T.A. een onhandig manoeuvre uitvoerde bij het overtrekken naar links;

dat het hier immers gaat om een uiterste noodbeweging die als enig doel had het leven van het kind te redden;

Overwegende dat de deskundige aangesteld bij het gerechtelijk onderzoek tot hetzelfde besluit komt: «.....de beschikbare reactietijd om het overlopende kind te vermijden door zuiver remmen was onvoldoende.»

dat het raken van de bestelwagen van S.A. en het aanrijden van vrouw H.H. hem als fout niet kan ten laste gelegd worden.

Overwegende dat de eisen gericht tegen T.A. en tegen de Belgische Staat als burgerlijk verantwoordelijke, aldus alle grond missen ;

Overwegende dat, wat betreft de aansprakelijkheid van .G., vader van het kind D.F. en die van de grootouders A.A. en S.L., partijen geen precieze gegevens verstrekken nopens een gebeurlijke en respectieve toepassing van art. 1384 van het B.W., dat een vermoeden van verantwoordelijkheid schept ;

dat het behoort de debatten daaromtrent te heropenen.
.....

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE ANTWERPEN.

6e Kamer. — 3 januari 1967.

Voorzitter : M. Ceulemans.

Referendaris : M. Donckers.

Advokaten : Mrs. Roland en Lilar.

Cognossement. — Art. 91 zeevaartwet. — Derde houder. — Begrip.

Wanneer de houder van het cognossement dezelfde persoon is als de inlader, kan hij niet beschouwd worden als de derde houder van het cognossement, die beschermd wordt door de dwingende bepalingen van art. 91 zeevaartwet.

Daaraan wordt geen afbreuk gedaan door het feit dat het cognossement niet ingevolge een charter-partij werd uitgegeven, noch door het feit dat de zeevervoerder zich in een sterkere economische positie zou bevonden hebben dan de inlader om de voorwaarden van de overeenkomst vast te leggen.

La Brabaçonne t./ Kapitein Siefken
en Norddeutscher Lloyd.

s.s. NABOB.

Overwegende dat verweerders in hoofdde de onbevoegdheid « ratione loci » van de Rechtbank van Koophandel van Antwerpen opwerpen ;

dat zij zich daartoe beroepen op een clause van het cognossement waarbij bepaald wordt dat « alle geschillen aan de rechtbanken van Bremen dienen onderworpen te worden » ;

Overwegende dat aanlegsters, gesubrogeerd in de rechten van hun verzekerde, van oordeel zijn dat kwestieus vervoer beheerst wordt door de dwingende bepalingen van art. 91 van de Belgische zeevaartwet en voorhouden dat « het competitiebeding in het cognossement nietig is, daar het de toepassing van dit artikel aan de vreemde rechter niet oplegt » ;

Overwegende dat verweerders terecht betwisten dat art. 91 van de Belgische zeevaartwet ter zake toepasselijk is ;

dat het cognossement opgemaakt werd aan order van de firma Daniel M. Hicks Inc., die tevens als « shipper » (inlader) vermeld wordt ;

dat vaststaat — en overigens niet betwist wordt — dat deze firma de goederen te San Francisco in ontvangst heeft genomen en het cognossement aangeboden heeft ;

dat aldus de firma Daniels M. Hicks Inc. én inlader én drager van het cognossement is geweest ;

Overwegende dat wanneer inlader en drager van het cognossement één en dezelfde persoon of firma is, deze laatste niet als derde drager van het cognossement kan beschouwd worden die de bescherming van de dwingende bepalingen van art. 91, van de Belgische zeevaartwet geniet ;

dat als drager van het cognossement, in de zin van dit artikel, slechts de derde als drager kan beschouwd worden, die het document in handen krijgt en aldus in staat is de koopwaar in ontvangst te nemen, doch verzending aan g.g.d. het tot stand komen van de vervoerovereenkomst zelf en haar voorwaarden vreemd gebleven is ;

dat wanneer de drager van het cognossement tevens « inlader » van de goederen is geweest, deze vrijelijk de voorwaarden van voornoemde overeenkomst heeft kunnen bespreken, derwijze hij niet als drager van het cognossement kan beschouwd worden die de bescherming van art. 91 geniet ;

dat hieraan geen afbreuk wordt gedaan door het feit dat het cognossement niet ingevolge een charter-partij werd uitgegeven, noch dat de zeevoerder zich in een sterkere economische positie zou bevonden hebben dan de inlader om de voorwaarden van de overeenkomst vast te leggen ;

dat overigens de verzekerde van aanlegsters de voorwaarden van de zeevervoerder blijkbaar zonder meer aanvaard heeft en het hem steeds vrij stond deze voorwaarden niet bij te treden en zo nodig met de kwestieuze vervoerder te contracteren indien hij zijn akkoord met de voorwaarden van deze laatste niet kon betuigen ;

Overwegende dat het dienvolgens ten aanzien van de rechtsgeldigheid van de bedongen bevoegdheidsclause zonder belang is of het de toepassing van art. 91 van de Belgische zeevaartwet al dan niet aan de vreemde rechter oplegt ;

dat verweerders zich derhalve rechtmatig op kwestieuze clause kunnen beroepen om de onbevoegdheid « ratione loci » van de Rechtbank van Koophandel van Antwerpen op te werpen ;

(cfr. om. Hof van Beroep Brussel dd. 26 juni 1959, JPA 1959 pg. 434 ; idem advies van de Advokaat-generaal Cercel dd. 21 juni 1962 ; JPA 1950 pg. 233 ; idem 5 december 1950, J.P.A. 1951. pg. 110 ; idem 10 februari 1953 J.P.A. 1953 pg. 15 ;) ;

Om deze redenen,

De Rechtbank maakt melding van de toepassing van artikel 2 van de wet van 15 juni 1935 ;

Verklaart zich onbevoegd « ratione loci » om van de eis van aanlegsters kennis te nemen ;

Veroordeelt aanlegsters tot de kosten van het geding.

EUROPEES RECHT

Maatregelen van gelijke werking als douanerechten en kwantitatieve beperkingen.

Schriftelijke vraag van de Heer Deringer.

Nu douanerechten en onmiskenbare kwantitatieve beperkingen van het handelsverkeer tussen de lid-staten krachtens de bepalingen van het Verdrag grotendeels zijn gereduceerd en per 1 juli 1968 helemaal worden afgeschaft, stijgt de betekenis van alle bestaande of nieuwe maatregelen van de lid-staten van gelijke werking als douanerechten of kwantitatieve beperkingen. Aangezien deze begrippen zeer ruim en onnauwkeurig zijn geformuleerd, is het voor de nationale autoriteiten evenals voor de ondernemers van belang te weten wat de voor de toepassing van de betrokken verdragsartikelen bevoegde EEG-Commissie onder « maatregelen van gelijke werking als douanerechten » en « maatregelen van gelijke werking als kwantitatieve beperkingen » verstaat. Voor beide begrippen zou de EEG-Commissie reeds enige jaren geleden definities hebben opgesteld die

evenwel niet zijn gepubliceerd. Voor het begrip «heffingen van gelijke werking als douanerechten» is inmiddels een uitspraak van het Europese Hof van Justitie in de gevoegde zaken 2 en 3/62 (zie Jurisprudentie Deel VIII, blz. 864-871) bekend. Het begrip «maatregelen van gelijke werking als kwantitatieve beperkingen» daarentegen is voor het publiek nog steeds onduidelijk.

Kan de EEG-Commissie mededelen:

1. Hoeveel concrete gevallen waarin dit begrip een rol speelt tot dusver bij haar aanhangig zijn gemaakt?

2. Of uit deze gevallen zekere gemeenschappelijke kenmerken kunnen worden afgeleid?

3. Of zij bereid en in staat is over de door haar ter zake verworven ervaring in dier voege verslag uit te brengen dat de nationale autoriteiten en de ondernemers daaruit praktische conclusies voor hun eigen beslissingen kunnen trekken?

4. Binnen welke termijn dat kan gebeuren?

Antwoord op de schriftelijke vraag nr. 118 van de heer Deringer

1. Zoals de geachte Afgevaardigde heeft medegedeeld, heeft het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen in zijn uitspraak over de gevoegde zaken 2 en 3/62 de voornaamste kenmerken van de heffingen van gelijke werking als douanerechten omschreven (9e algemeen verslag). Later heeft het Hof van Justitie in een arrest van 16 juni 1966 (gevoegde zaken 52/65 en 55/65) dit begrip nogmaals gepreciseerd overeenkomstig de opvattingen van de Commissie.

Wat de maatregelen van gelijke werking als kwantitatieve beperkingen bij de invoer betreft wijst de Commissie de geachte Afgevaardigde erop dat het Verdrag dergelijke maatregelen verbiedt voor zover zij na de inwerkingtreding van het Verdrag worden ingevoerd terwijl de voordien reeds bestaande maatregelen door richtlijnen van de Commissie ter uitvoering van artikel 33, lid 7, moeten worden opgeheven voor zover hun opheffing niet reeds door andere besluiten van de Gemeenschap, zoals de verordeningen op grond van artikel 43, is voorgeschreven.

De algemene verbodsbepaling van artikel 30 geldt voor de bedoelde maatregelen alleen ten aanzien van hun werking en niet wat hun aard of inhoud betreft. Elke maatregel kan dus, ongeacht de aard of de inhoud ervan, wegens zijn invloed op het vrije goederenverkeer een maatregel van gelijke werking als kwantitatieve beperkingen vormen voor zover de betrokken maatregel niet onder een andere titel van het Verdrag valt.

Bij gebrek aan uitspraken van het Hof van Justitie heeft de Commissie het wenselijk geacht op pragmatische wijze en in het licht van de concrete gevallen die haar werden voorgelegd — momenteel een honderdtal — in de loop van haar werkzaamheden geleidelijk de voornaamste kenmerken van de bedoelde maatregelen vast te leggen.

2. a) Aan de hand van de reeds door de Commissie vastgestelde en gepubliceerde richtlijnen op grond van artikel 33, lid 7, konden sommige soorten maatregelen worden aangewezen en konden ook de typische kenmerken daarvan nader worden omschreven.

— «Richtlijn van 7 november 1966 (P.B. van 30 november 1966) houdende opheffing van alle verschillen in behandeling tussen binnenlandse produkten en produkten die krachtens de artikels 9 en 10 van het Verdrag in het vrije verkeer moeten worden toegelaten, ten aanzien van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen die het gebruik van bedoelde ingevoerde produkten verbieden en het gebruik van produkten uit het eigen land

voorschrijven, dan wel van het gebruik van produkten uit het eigen land de toekenning van voordelen afhankelijk stellen».

De bedoelde maatregelen reserveren de afzet voor de produkten uit het eigen land en verhinderen daardoor dat de behoeften in de lid-staat die deze bepalingen vaststelt door invoer worden gedekt. Daarom voorziet artikel 2 van genoemde richtlijn in de gelijkstelling van de buitenlandse produkten met de binnenlandse produkten.

Deze richtlijn geldt niet voor het reserveren van de afzet wat de behoeften van de overheidsorganen betreft; een desbetreffende richtlijn zal dan ook binnenkort worden gegeven, zoals de Commissie trouwens in verschillende algemene verslagen over de werkzaamheden van de Gemeenschap heeft aangekondigd.

— «Richtlijn van 7 november 1966 (P.B. van 30 november 1966) houdende afschaffing van wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen welke de invoer van een produkt dat krachtens de artikels 9 en 10 van het Verdrag in het vrije verkeer moet worden toegelaten, afhankelijk stellen van de uitvoer of van de aan- of verkoop van hetzelfde of een ander produkt uit eigen land».

De bedoelde maatregelen (gekoppelde transacties enz...) kunnen worden beschouwd als voorschriften waarvan de uitvoering bijkomende moeilijkheden of kosten voor de invoer veroorzaken in vergelijking met de afzet van de produktie uit het eigen land zodat dergelijke voorschriften een belemmering van de invoer kunnen vormen.

— «Richtlijn van 28 juli 1964 (P.B. van 20 augustus 1964) voor de geleidelijke opheffing van een maatregel van gelijke werking als kwantitatieve beperkingen met betrekking tot de invoer van aardappelen in de Bondsrepubliek Duitsland».

Deze — overigens zeer specifieke maatregel heeft betrekking op een aan het seizoen gekoppelde invoerregeling waardoor telkens gedurende een gedeelte van het jaar enerzijds een invoerverbod en anderzijds een contingentering wordt toegepast. Daardoor valt deze bepaling buiten de werkingssfeer van de bepalingen van artikel 33, leden 1 t/m 6, die betrekking hebben op voorschriften welke uitsluitend voor jaarlijks vast te stellen contingenten zijn opgevat. Voor de invoer van produkten uit de Gemeenschap vormt deze maatregel niettemin een belemmering die niet geldt voor de afzet van de produkten uit het eigen land.

b) Een ander kenmerk voor de beoordeling vloeit voort uit de bepalingen van de landbouwverordeningen.

Ingevolge de verordeningen nrs. 19, 13/64, 14/64 16/64 en 136/66/EEG van de Raad worden niet alleen de douanerechten, de heffingen van gelijke werking en de kwantitatieve beperkingen opgeheven doch ook alle maatregelen van gelijke werking als kwantitatieve beperkingen ten aanzien van de betrokken landbouwprodukten. Luidens de bedoelde bepaling wordt «als maatregel van gelijke werking als een kwantitatieve beperking o.a. beschouwd de beperking van de toekenning van in- of uitvoercertificaten tot een bepaalde groep rechthebbenden».

c) Ook de interpretatie van het Verdrag geeft aanwijzingen omtrent sommige soorten maatregelen van gelijke werking als kwantitatieve beperkingen.

Op grond van artikel 44 mag een lid-staat voor sommige produkten en op bepaalde voorwaarden, die de Raad in zijn beschikking van 4 april 1962 (P.B. nr. 30 van 20 april 1962) heeft vastgesteld, de invoer tijdelijk schorsen of verminderen wanneer de referentieprijs op de binnenlandse markt beneden een voor het betrokken

produkt vastgestelde minimumprijs daalt. De toepassing van deze bepalingen geeft aanleiding tot een tijdelijke vermindering of opschorting van de invoer. Aangezien deze bepalingen op bepaalde voorwaarden en voor sommige produkten bij artikel 44 zijn toegestaan, zijn zij voor andere produkten en buiten de in genoemd artikel vastgestelde voorwaarden niet verenigbaar met het Verdrag.

Deze onverenigbaarheid nu kan alleen voortvloeien uit het feit dat maatregelen met gelijke werking als kwantitatieve beperkingen of contingenten verboden zijn, want dergelijke maatregelen kunnen nauwelijks op zichzelf reeds als kwantitatieve beperkingen of contingenten worden beschouwd aangezien de voorschriften inzake contingenten voor jaarlijkse contingenten zijn bedoeld.

Op grond van artikel 44 van het Verdrag kan een lid-staat voor dezelfde produkten en op de in dezelfde beschikking vastgestelde voorwaarden de invoer afhankelijk stellen van de voorwaarde dat deze plaatsvindt tegen een hogere prijs dan de voor het betrokken produkt vastgestelde minimumprijs. In dit geval leidt de toepassing van deze bepalingen tot een beperking wat de vaststelling van de prijs voor het betrokken produkt betreft en daardoor tot het verhinderen van invoer tegen prijzen die beneden de vastgestelde minimumprijs liggen. Uit het feit dat op grond van artikel 44 dergelijke minimumprijzen op bepaalde voorwaarden voor bepaalde produkten kunnen gelden, vloeit voort dat dergelijke minimumprijzen in andere omstandigheden en voor andere produkten niet met het Verdrag verenigbaar zijn. Aangezien geen andere verbodsbepalingen van het Verdrag op hen van toepassing zijn, moeten zij als maatregelen met gelijke werking als kwantitatieve beperkingen bij invoer worden beschouwd.

d) Andere kenmerken voor de beoordeling vloeien voort uit de sedert 1 januari 1958 vastgestelde bepalingen.

Voor de maatregelen met gelijke werking als kwantitatieve beperkingen die na de inwerkingtreding van het Verdrag zijn genomen, werden geen gemeenschapsbepalingen betreffende hun opheffing vastgesteld. Dergelijke maatregelen zijn namelijk zonder meer in strijd met de standstill-bepaling van de artikels 31 en 32. Daarom handelt de Commissie ten opzichte van dergelijke maatregelen overeenkomstig de haar bij de artikels 155 en 169 gegeven opdracht om toe te zien op de toepassing van het Verdrag. Er moet echter worden vermeld dat de bepalingen betreffende de maatregelen die reeds vóór de inwerkingtreding van het Verdrag bestonden, criteria inhouden voor de beoordeling van de later getroffen maatregelen.

Ter uitvoering van haar hierboven genoemde opdracht heeft de Commissie de betrokken lid-staten ertoe kunnen bewegen verschillende maatregelen met gelijke werking als kwantitatieve beperkingen op te heffen, waarvan sommige overeenkwamen met die welke in de genoemde richtlijnen zijn bedoeld.

Tot de overige maatregelen waarvan de opheffing op deze wijze kon worden bewerkt behoren voorschriften die kortere betalingstermijnen voor bepaalde ingevoerde goederen inhielden of de winstmarge van de grossiers uitsluitend voor ingevoerde produkten beperkten. Dergelijke maatregelen verhinderen invoertransacties die slechts mogelijk zijn met een langere betalingstermijn of een grotere winstmarge dan voor de produkten uit het eigen land.

Tenslotte heeft de Commissie op deze wijze de opheffing van een bepaling kunnen bereiken waarbij in een lid-staat het minimumgehalte aan stikstof in bepaalde meststoffen op een hoger niveau was vastgesteld dan tot

nog toe in de overige lid-staten gebruikelijk was. Op grond van deze maatregel diende de industrie van de betrokken lid-staat zich aan de nieuwe bepaling aan te passen ten einde zoals voorheen het grootste gedeelte van haar produktie op de binnenlandse markt te kunnen afzetten. Voor de industrieën van de overige lidstaten zou daarentegen een aanpassing van het geringe gedeelte van hun produktie dat voor uitvoer naar de betrokken lid-staat is bestemd niet renderend geweest zijn. Het blijkt dus dat ook bepalingen die zonder onderscheid voor ingevoerde produkten en voor produkten uit het eigen land gelden in sommige gevallen maatregelen met gelijke werking als kwantitatieve beperkingen zijn.

3 en 4. In het bovenstaande is de tot nog toe door de Commissie verworven ervaring in deze aangelegenheid uiteengezet. Het ligt in de bedoeling van de Commissie haar werkzaamheden voort te zetten, met name door het vaststellen van nieuwe richtlijnen waarin nadere aanwijzingen betreffende de draagwijdte van het verbod van maatregelen met gelijke werking als kwantitatieve beperkingen zullen worden aangegeven.

MEDEDELINGEN

BARON EMIEL VAN DIEVOET.

Met het grootst genoegen hebben de Vlaamse Juristen vernomen dat het Z.M. de Koning behaagd heeft Prof. *Emiel Van Dievoet* in de adelstand te verheffen en hem de persoonlijke titel van Baron te verlenen.

Zelden is dergelijke hoge onderscheiding meer verdiend geweest.

Prof. Van Dievoet heeft aan de Universiteit te Leuven talrijke generaties Vlaamse Juristen gevormd.

Hij heeft jaren lang in het Parlement zeer actief deelgenomen aan de wetgevende arbeid en was Minister van Landbouw en Minister van Justitie.

Gedurende jaren heeft hij als voorzitter van de Commissie tot Vertaling der Wetboeken onafgebroken gewoogd om ons uitstekende Nederlandse wetteksten te bezorgen en zijn onverpoosde arbeid is met schitterend succes bekroond geworden.

Hij is één van onze meest vooraanstaande wetenschapsmensen.

Het aantal door hem geschreven boeken en studiën is onoverzienbaar en werken zoals « Het Burgerlijk Recht in België en in Nederland van 1800 tot 1940 » en « Het verzekeringswezen in België » doen onze Vlaamse rechtswetenschap de grootste eer aan.

Prof. Van Dievoet is de promotor geweest van de intense samenwerking tussen Nederland en België op het gebied van het recht. In de sociale sector, in het landbouwwezen en in de verzekeringen, heeft hij een diepgaande invloed uitgeoefend.

Niemand verdiende meer dan deze grote geleerde, deze noeste werker en deze beminlijke mens in de adelstand verheven te worden.

Het Rechtskundig Weekblad is gelukkig *Baron Emiel Van Dievoet* eerbiedig en van harte geluk te kunnen wensen met de hoge onderscheiding die hem te beurt viel.

De redactie.

Abonneert U op Rechtskundig Weekblad

BALIELEVEN

Vlaamse conferentie van de Balie bij het Hof van Beroep te Gent.

Op woensdag 12 april heeft de Vlaamse Conferentie bij het Hof van Beroep te Gent in de grote zaal van de Academieraad der Rijksuniversiteit een belangrijke voordrachtavond ingericht waar het woord werd gevoerd door de heer A. Kinsbergen, Gouverneur der Provincie Antwerpen.

Het onderwerp van de voordracht was « De provinciegouverneur gisteren, vandaag en morgen ».

In een volgend nummer zal verslag over deze belangrijke voordracht uitgebracht worden.

Vlaamse conferentie der Balie van Antwerpen.

Op donderdag 13 april heeft de Vlaamse Conferentie der Balie van Antwerpen een voordracht ingericht waar de gekende advocaat der Balie van Parijs, Jean Louis Tixier-Vignancour een rede heeft gehouden over « Souvenirs de la barre et de la tribune ».

Over deze belangrijke voordracht zal ook in een volgend nummer verslag uitgebracht worden.

Het Worstensouper.

Op 10 maart 1967, een vrijdag, riep de Vlaamse Conferentie de confraters op voor het jaarlijkse Worstensouper. 's Nachts, in een bos en dan nog in een « Melkerij ».

De boekmakers kwoteerden 7 tegen 1 dat er minder confraters zouden opdagen dan vorige jaren, maar zij doolden. Een nooit geziene schare confraters drong het Peerdsbos binnen en overviel de « Melkerij », schijnbaar tot grote verrassing van de uitbater, die slechts twee diensters ter beschikking had om zich te weer te stellen. De strijd was ongelijk en toen bleek dat de Antwerpse balie een ridderlijke balie was geworden, want weldra zagen wij confraters rondsnellen met presenteerbladen vol pinten bier, terwijl een meester-tapper zich achter de toog plaatste. Het werd in de « Melkerij » de hoogste biertijd van de eeuw.

Vanaf dat ogenblik steeg de stemming vlug ten top. Dat deed ook de rekening van de Stafhouder.

De atmosfeer en de noodzaak te drinken werden op hetzelfde heuglijke peil gehouden door een schroeïend haardvuur en de goed gekruide worsten, die in dichte drommen aanrukten, in allerlei vormen en kleuren. Een echt worstenfeest, na een uitstekende koude vleeschotel.

Vlagen van luidruchtigheid begonnen alras door de zaal te vliegen, en voor velen was de studententijd blijkbaar nog geen voorbijje heerlijkheid.

Mr. Luc Schoups nam dan het woord voor de moeilijke Voorzittersspeech over de worst en slaagde er in nog een ganse reeks nieuwe allusies te vinden, voorgebracht op de hem eigen sympathieke wijze. Daarna veroorloofde hij zich het woord aan de heer Stafhouder te geven, die het dan ook nam, maar vanzelfsprekend het thema van de worst op een andere manier behandelde. De laatste speecher moest onze Ere-Voorzitter zijn, Mr René Victor, die zeker tot zijn spijt had moeten belet geven, maar die op enthousiaste wijze vervangen werd door Oud-Stafhouder en Oud-Voorzitter, Mr E. Ooms, een revelatie als worstkenner.

Tenslotte vond deze op alle gebied geslaagde avond zijn bekroning in de traditionele « stagistenrevue », zingend en dichtend voorgebracht door Mrs. Luc Lambrechts, Herman De Winter, Herman Lange en Corry Masson, met muzikale begeleiding van Mr. Valvekens en met medewer-

king voor de teksten van Mr Paul Schrooten, Mr Paul Dumez, Mr Loos en Mr Dobson.

Als eindelijk de confraters terug huiswaarts togen waren er weliswaar, volgens sommigen, dubbel zoveel bomen als bij de aankomst, maar er was toch geen enkele boom op de weg komen staan, zodat allen behouden thuis kwamen, ofwel niet onmiddellijk thuis, maar dan toch op een afgesproken plaats in de stad, waar dan nog vele uren de diepere zin van de confraterniteit beleefd werd.

Confraternitas Sancti Ivonis.

De Confraternitas Sancti Ivonis heeft op donderdag 6 april in de Kapel van het Heilig Sacrament der Sint-Jacobskerk een requiemmis doen opdragen ter nagedachtenis van de betreurde advocaat Mr. Joseph Adriaenssens, die op 8 maart l.l. overleed.

TIJDSCHRIFTEN

Nederlands Juristenblad : jg. 1967 - nr. 14 :

Van Wijmen W.J.I., De Onteigeningsprocedure. — Kisch I., Heine contra Hegel ?. — Leyten J., Een voorbeeld. — Belinfante A.D., Welkom Excellentie.

Weekblad voor Privaatrecht, Notaris-Ambt en Registratie : jg. 1967 - nr. 4945 :

Vermeyden J., De aanstaande herziening van de Berner Conventie en het kinematografisch werk (II, slot). — Hagelen H.G., Inbreng tegenover een lijfrente-stamrecht.

Bulletin van de E.E.G. : jg. 1967 - nr. 3 :

De economische toestand van de Europese Economische Gemeenschap in 1966 en de vooruitzichten voor 1967.

Journal des Tribunaux : jg. 1967 - nr. 4569 :

Lehrer J., A propos des changements de prénoms.

Mouvement Communal : jg. 1967 - nr. 3 :

Stine L., La loi du 23 décembre 1963 sur les hôpitaux et la gestion de ces établissements. — Leboute J.M., Le Conseil d'Etat et les arrêtes d'inhabitabilité (suite et fin).

Recueil Dalloz Sirey (Parijs) : jg. 1967 - nr. 13 :

Causse J. et Combaldieu R., Les « bangs supersoniques » et leurs effets nocifs. Recherche et mise en œuvre de la responsabilité civile en raison des dommages corporels et matériels occasionnés par ces déflagrations (suite et fin).

VLAAMSE JURISTEN,

ABONNEERT U OP
RECHTSKUNDIG WEEKBLAD